

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Catholicon

Johannes <lanuensis>

[Straßburg], zwischen 1475-78

Secunda pars de accentu sive secundus liber incipit

[urn:nbn:de:bsz:31-299478](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299478)

Vocalis ē. & iō pōt termināe sillabaz. & incipe q̄cunq; p̄sonāte seq̄nte v̄l p̄cedēte sicut omēs vocales faciunt.

In pegrinis dictōibus semp in p̄cipio inueniē sillabe. Et si antecedat alia sillaba necesse est eā vel in vocalem desinere vt gaza. vel in n. vt melanzothos. vel in r. vt ario: barzanes. Sed opponit̄ de achaz. vbi 3. non in p̄m c̄ipio sed i fine sillabe est. Potest respōderi. q̄ no men hebreū est. P̄ris. aut̄ de latinis vel grecis dōi bus intelligit̄. Et scias. q̄ pegrinū hic p̄p̄ie appella tur grecum. Aliq̄n aut̄ sub pegrino p̄prehenditur greca dictio & barbara. aliq̄ndo omis dictō que non ē in propria lingua.

De quattuor accidentibus sillabe.

Quāsim? de lris terminatib? sillabā. nunc d̄ accidentib? sillabe dicam? **S**cias er go. q̄ vniciq; sillabe accidit tenor. sp̄ritus. temp? numerus literaz. Tenor acut? v̄l gra uis vel circūflex? in dictōne tenor siue accentus certus. absq; ea dictōne incertus. non pōt tamen sine eo esse. Similiter sp̄s asper vel lenis. Tēpus vnū vel duo. veletā vt quibusdā placet vnū & se mis. vel duo & semis. vel tria. Vnū. vt si vocalis est breuis p se. vt eo. vel etiā si vna consonā simp lex sequat̄. vt caput. Vnū & semis in omunibus sillabis. vt lacrima. Et sciendū. q̄ non solū ante. l. vel r. sed etiā ante. m. vt sup̄ docuim? & n. postice mute faciunt omnes. Præerea. m. an n. posita faciunt quidē omnes sillabas. Illud quoq; non est p̄mittendū. q̄ trib? consonantib? seq̄ntib? pōt fieri omnis sillaba. q̄n in p̄cipio sillabe sequētis post vocalē correptam s. & muta. & post eā liqui da sequit̄. Quippe cū s. in metro subtrahi more so leat veterū. vt horac. sermonū li. j. Liquimus infa ni ridētes premia scribe. In longis natura. vel posi tōne duo sūt tpa. vt dos ars. Duo & semis. q̄ndo post vocalē naturalit̄ longā vna sequit̄ consonans vt sol. Tria q̄ndo post vocalē naturalit̄ longā due p̄sonātes sequant̄. vel vna duplex. vt mōs. rex. Ta men in metro necesse ē vnāquāq; sillabā. v̄l vnus vel duū accipi tēporē. Numer? scz literaz accidit sillabe. q̄ vt sup̄ diximus. non min? q̄ vnus. nec plus q̄ sex literaz apud latinos pōt inueniri sillaba.

Prima pars huius op̄is de orthographia explicit. Secūda pars de accentu siue secūdo liber incipit.

Apleta iā p̄ dei grām p̄ma p̄ te huius op̄is que est d̄ ortho graphia. Nunc de secūda p̄te scz de accentu videamus. De accentu aut̄ hoc mō dicemus. Primo ostendem? quid sit ac centus & quot sunt. Secūdo ponem? regulas ḡnales accē tus. & quæstiones circa eas. Tercio manifestabim? que & quot loca obtineat accētus & q̄re. Quarto aut̄ ponem? quasdā regulas ḡnales valētes ad ac centū cuiuslibet sillabe. Quinto subiūgem? regu las speciales de accētū p̄ime & mediæ sillabe. & su mā hie largo modo accēt? etiā ad tēpus. Sexto dicem? de accētū p̄tū in declinabiliū. Septimo de sex impedimētis accent? & de dubijs circa ea.

De accentu generali.

Accent? ē regularis modulatio vocis scā in significatiua p̄nuntiatōne p̄ncipaliter adiacēs vni sillabe. Regularis d̄ ad diffe rentiā metricē modulatiois. & mellice. q̄ accentum

non cōficiē regularē. Adiacet aut̄ accētus p̄ncipa liter vni sillabe. quāuis s̄m ip̄m totalis dictio iudicē. Et dicē accent? ab accinēdo. i. ad significandū aliquid canendo. q̄n accent? ad hoc inuēt? est. vt significatō dictōnis melius distinguat̄. Tres autē sunt accent? scz. acut? grauis. & circūflex?. Acu tus sit p̄ eleuatōem vocis. vt in p̄ma sillaba huius nomis domin?. Grauis sit p̄ inclinatōem vocis. vt patz in mediā & vltima sillabis hui? nois domin?. Circūflexus aut̄ sit p̄m p̄ eleuatōem. & p̄m p̄ inclinatōem vocis. vt patz in p̄n. hui? infinitiui a mare. Vnde dicit̄ p̄s. in libro de accentu. Accētus acutus iō inuenit? est. qz acuit siue eleuat sillabam Grauis vero eo. q̄ depumat atq; deponat. Circū flexus ideo. qz depumat & acuat. Et nota. q̄ qui dam dicūt circūflexū nichil eē in tpe nostro. ponē tes illū sub acuto. sed errāt penit? contra naturaz & artē loquētes. qz inter acutū & grauem oportz mediū inueniri. Duo vero sunt p̄ncipales accent? scz. acutus. & circūflexus. Grauis em̄ ē secundariū. In nulla ergo dictōe possunt esse simul acutus & circūflexus. nec duo acuti. nec duo circūflexi. Ha bico ergo accentū alicui? dictōis acuto vel circū flexo. relique sillabe eiusdē dictōnis grauant̄. Et hoc obseruat̄ in simplici dictōe. vt romanus. & in oppositis. vt malefan?. vno eī accētū regie p̄ncipali

Quandū est ergo. q̄ nulla sillaba breuis circūflectit̄. Item ois dictio monosilla ba naturaliter breuis acuit̄. vt qs. dux. naturaliter lōga circūflectit̄. vt sol. & pax. Itēz in bisyllabis si prima fuerit lōga naturaliter. & vltia breuis. p̄ma circūflectit̄. & vltima grauat̄. vt ha mus. & vrbe. In omib? alijs bisyllabis acuit̄ p̄ma. & vltima grauatur. siue ambe sint longe. vt estas. siue breues. vt mare. siue prima breuis & vltima longa. vt amat. siue sit prima breuis naturali ter. sed lōga positōe. vt frango. p̄co. arceo. fontes. nact?. celsi. gessi. In polysyllabis. id est. in trissil labis. & sic deinceps si p̄n. breuiet̄. atēp̄n. acuitur vt dominus. & misericordia. Relique grauant̄. Si vero p̄n. sit lōga naturaliter. sed vltima breuiet̄. penultima circūflectit̄. vt amare. In reliquis autez polysyllabis penulē. acuit̄. & relique grauant̄. siue penul. & vltima p̄ducant̄. vt amarēt. siue penul. sit breuis naturaliter. sed longa positōe. vltima ex stente longa seu breui. vt confringit. vel cōstrigie confringūt. **Q**uestiones circa accentum.

Ad maiorem intelligentiā p̄dictaz regu larum a p̄s. eradicat̄ hic aliqua dubitabi lia moueamus. Quero igit̄ primo. quid sit tēpus p̄ductū. & quid correptū. Ad hoc dico q̄ tempus correptū dicit̄ hoc. in quo generat̄ vox vel sillaba aliqua. ita. q̄ non possit generari in m̄o ri. ad hoc. q̄ saluet̄ species illius litere vel sillabe. Tempus vero p̄ductū. dicit̄ ip̄ius tēporis corre pti gemmatō. Et si obijcias omē continuū ē diuisi bile in infinitū. & tēpus est hmōi. igit̄ poterit in in finitū diuidi. Dico. q̄ tēpus scd̄m se & p̄ naturaz p̄p̄iam ē diuisibile in infinitū. sed in cōpatōne ad formā vocis prolatā in specie non ē diuisibile in in finitū. Potest em̄ aliquid i se esse diuisibile in in finitū. In op̄atōne tamē ad formā rei simpliciter. vel ad formā rei relatā ad motū. nō est diuisibile in in finitū. Verbigrā. Caro scd̄m suā quantitātē scd̄m quā quāta diuisibilis ē i infinitū. si tamē diuidatur actū. contigit̄ deuenire ad quātitatē. quā non est vltra diuidere. ad hoc q̄ maneat sp̄s carnis. Silic

& ignis diuisibilis ē scdm quantitātē in infinitum
si tam diuidat̄ actū aliq̄ndo ē diuisibilis ratōe spe
cici. Contingit em̄ p̄ diuisioneꝝ venire ad m̄m̄m̄
ignē. qui & si habeat formā ignis & sp̄z & possit
vterius diuidi manēte forma & specie ignis. nō t̄n̄
potest vteri? diuidi per species. & ita q̄ maneat
motus sursum. & ita quo ad formam relata ad
motum est aliquando ignis indiuisibilis. qui tamē
de se est diuisibilis in infinitum. Similiter autem
est & in successiuis sicut & in voce & in tempore
mensurante ip̄am. nā quāuis tēpus scdm se ī infi
nitū sit diuisibile. tamē opando ip̄m ad vocē quā
mēsurat manifestū est. q̄ contigit vocē generari ī
aliquo tpe tam puo. q̄ si generaret̄ in m̄iori nō sal
uaret̄ ī eo sp̄s vocis. et tale tēpus d̄ hic correptū
& hui? geminatō cōstituit tēp? p̄ductū. sic ergo
manifestū est. q̄ non omē tēpus est p̄ductū. quan
uis de se sit diuisibile in infinitū. q̄ sic nō sumitur
tēpus p̄ductū. sed p̄ geminato tpe correpto sicut
dictū est. scz scdm q̄ est indiuisibile nō in se. sed ī
compatōe ad vocē. siue ad ip̄am formam vocis. sic
aut̄ nō est indiuisibile in infinitū. Item querit̄ cū tā
ta videat̄ esse mora in graui accētū quāta in acutō
scdm eleuatōem. q̄ magis ponit̄ acut? eē accētus
p̄cipalis q̄ grauis. quare ergo ponunt̄ alij accē
tus a graui eē p̄cipales. & grauis nō. Ad hoc re
spondeo. q̄ accēt? p̄cipalis sit p̄pter sonoritātē
Sonoritas aut̄ magis habeat̄ p̄ eleuatōez q̄ p̄ dep̄s
sionē. & p̄pterea accēt? qui cōsistit in eleuatione
magis cōstituit̄ p̄cipales q̄ ille q̄ consistit ī dep̄s
sione. sed acut? & circūflexus magis cōsistunt
in eleuatōe. & grauis magis in dep̄sione. & p̄pte
rea ponunt̄ acut? & circūflexus eē p̄cipales. &
grauis non. **Q** autē sonoritas magis habetur p̄
leuatōem q̄ p̄ dep̄sionē. sic ostendit̄. Mora maior
maiorē causat sonoritātē. sed maior est mora in ele
uatōe q̄ ī dep̄sione. ergo maior sonoritās. Et
q̄ maior sit mora in eleuatōe q̄ in dep̄sione sic o
stendit̄. Eleuatio non sit nisi p̄ motū instrumētōz
sursum. dep̄sio vero p̄ motū eorundem deorsum.
Sed ip̄a instrumēta cū sint graua. naturaliter mo
uent̄ deorsum. non aut̄ sursum. nisi p̄ violentiā. & iō
facili? mouent̄ ad dep̄sionē q̄ ad eleuatōem. et iō
minor sit mora in dep̄sione q̄ in eleuatōe. quare
cū in accentu graui fiat dep̄sio. in alijs aut̄ eleua
tio. m̄ior sit mora in ip̄o q̄ in alijs. & ita minor so
noritas. Si autē dicas. q̄ circūflexus cōsistit tam in
eleuatōe q̄ ī dep̄sione. et ita quaten? erit accēt?
p̄cipalis. eaten? erit & si p̄cipal? iā p̄ solutio
maior em̄ mora sit in eleuatōe q̄ in dep̄sione. & iō
maior sonoritās sit & magis cōsistit & p̄cipaliter
in eleuatōe q̄ in dep̄sione. Et iō rōne eleuatōis
d̄ p̄cipalis. & ratione dep̄sionis secundari?
Item querit̄ quare em̄ vnus accēt? p̄cipalis de
bet eē vnus dictōnis. Solutō. Accētus p̄cipalis
est ad cōtinuandū pres̄ vocis. sic q̄ fiant tanq̄ vnū
materiale respectu significatōis representāde. Hoc ac
maxie sit p̄ aliquod vnū continuās. q̄re necesse est
eē ī dictōne vnū accētū p̄cipalē cōtinuantē
eius pres̄. ad quē relique sillabe dictōis inclinātur
quē admodū oēs pres̄ corporis ad vnā omunē perfe
ctiōne p̄cipalē inclināt. in q̄ntū sunt pres̄ vni?
Item querit̄. q̄re accētus circūflexus non potest
fieri nisi in lra vel sillaba naturaliter longa. acutus
vero in breui potest fieri. Ad hoc dicendū est. q̄ cir
cūflexus accēt? consistit in eleuatōe & dep̄sione
Ad hoc aut̄. q̄ eleuatō & ip̄a dep̄sio sint sup̄ idēz

atq; supra eandē literā exigitur duplex temp? q̄a
vtrunq; in vno tpe nisi fuerit productū fieri non
p̄t simul. Vnde necesse ē. q̄ illa vocalis q̄ accige
debet circūflexū accētū habeat tēpus p̄ductūz
Vnde non potest fieri accēt? circūflexus. nisi in lite
ra naturaliter lōga. Acutus aut̄ accēt? cōsistit in
sola eleuatōe. quā in vno tpe sup̄ vnā literā fie
ri contingit. Vnde cuꝝ om̄is vocalis & oīs sillaba
habeat vnū tempus ad m̄m̄. potest om̄is vocalis &
oīs sillaba sustentare acutū accētū. Ex hoc patet
q̄ quāuis sillaba longa positōne terminet̄ p̄ conso
nantē. et geminatō consonāntis terminet̄ in dep̄sio
ne. sicut accēt? circūflexus. tamē ob hoc non cō
tigit. q̄ in sillaba tali fieri habeat talis accēt?. q̄a
supra eandēz lram numero. & ant. q̄ aliqua litera
grauctur in voce. oporteret fieri eleuatōe & de
p̄sionē vbiq; debet fieri circūflexus accētus.
Vnde subsequēs geminatō consonāntiū facit non potest
q̄ circūflexū illa vocalis. si simpliciter fuerit cor
repta. **I**tem querit̄ de regulis quas dat̄ p̄. de
v̄sillabis & polysillabis sic. Si p̄. fuerit p̄du. nat
uraliter. & vltima fuerit cor. p̄. circūflexū. **S**i autē p̄. fuerit correpta naturaliter. & v̄. p̄.
acut? & non circūflexū. Querit̄ ergo causa. **V**i
detur em̄. q̄ dicat fallum. q̄ circūflexus accēt? nō
exigit nisi sillabam naturaliter p̄du. v̄. vid̄. siue v̄.
tima p̄du. sit siue cor. dū modo p̄. sit longa nat
uraliter. q̄ sup̄ ip̄am lram possit fieri accēt? circū
flexus. **I**tem circūflex? accēt? determinat silla
bam naturaliter p̄. ergo p̄ductio cōfert ad hoc. q̄
sit circūflexus accēt?. ergo v̄. existente p̄. ma
gis circūflexū p̄. existēs p̄du. q̄ vltima existen
te cor. **A**d hoc dicendū. q̄ vltima existente p̄du.
non potest p̄. circūflexū. Et hec ē causa. quia accen
tus circūflexus non patit̄ post se in eadē dictōne
duas sillabas breues. & vna sillaba p̄du. equipollet
duab? breuib?. p̄pterea non patit̄ post se circūfle
xus accēt? vnā p̄du. Causa aut̄ quare non patit̄
duas sillabas breues post se ē. quia non patit̄ post
suam eleuatōez nisi duplicē dep̄sionē. V̄. cū post
eleuatōem factā in ip̄o circūflexo. adhuc sit in eo
dem dep̄sio. non erit post ip̄m nisi vna sillaba bre
uis. vel vna dep̄sio. & ita non patit̄ post se duas
sillabas breues vel vnā p̄. que eis equipollet. **I**tem
causa quare nō patit̄ post se nisi duplicē dep̄sionē
est. q̄ p̄cipalis accētus cū non possit eē ī fine. at
tendit̄ tamē in eleuatōe ad finē. & ideo maxie fm̄
q̄ potest debet eē p̄p̄inquus fini. sed si p̄p̄inquus fini n̄
erit. sequit̄ ip̄m magis q̄ vna dep̄sio. Vnde post
eleuatōem p̄cipalis accēt? non ponit̄ nisi vnica
vel duplex dep̄sio. vnica vt q̄ penul. acutē. du
plex vt quādo penul. circūflexū. vel antepenul.
acutē. **A**d primū obiectū dicendū. q̄ circūfle
xus sicut exigit sillabā naturaliter p̄. non quocū
q̄ modo. sed subsequēte sillaba existēte breui. V̄.
non solū exigit sillabā naturaliter p̄du. sed etiā ita
q̄ subsequat̄ sillaba breuis. **A**d aliud dicendum
q̄ p̄ductio dupliciter cōfert ad accētū circūfle
xum. q̄ aliq̄ndo sit aliq̄ndo non. Cōfert em̄ pro
ductio ad accētū circūflexum. si sit in eadē sillaba
cū accētū circūflexo. non ofere aut̄ si sit extra silla
bam. **D**ubitat̄ de hoc. q̄d est sup̄ suppositum
scz q̄ em̄ duplex dep̄sio fieri debz post p̄cipalē
accētū et q̄ sillaba longa habeat quasi duas dep̄s
siones tunc em̄ videt̄. q̄ antepenul. non potest acui
penul. existēte p̄. Tunc em̄ sequit̄ triplex dep̄sio
p̄cipalem accētū. Et dicendū. q̄ eleuatio acutū

accentus pōt post se triplicem depressiōne habere dicto modo. sed non eleuatio circūflexi. Cui? causa. quia accentus de sui natura determinat sibi depressiōnem. Vnde nō tam atēdiē duplex depressiō post acutū q̄ post circūflexū. & sic non tātā facit sonoritate. nec turpem sonū depressiōnis. **Item** queritur de hoc. qd̄ dicit. q̄ i trissyllabis quādo penul. est correpta antepenul. semp̄ acutē. & seruat accentum principalem. Sed ex quo antepenul. pōt esse correpta sicut & penul. querit̄ tūc qn̄ utraqz eaz̄ ē breuis. quare magis accentus principalis cadit sup̄ antepenul. q̄ supra penul. Solutō. hoc ē p̄pter maiorem tēporis distīctōem. qz̄ maior est distīctō tēporum ut utraqz. scz̄ tam penul. q̄ antepenul. exīte cori. si antepenul. acuat̄. qz̄ si acuat̄ penulē. & hoc sic p̄spiciendū est. Hec dictio legere cori. in penul. & antepenul. si ergo sup̄ penul. fieret accentus nō determinareē. utriū est breuis vel longa. qz̄ tam breuis qz̄ longa pōt acui. sed cū sit acutus in antepenul. determinat̄ per placōem ip̄am penul. breuē eē.

De locis accentus.

Quotis regulis generalibus accentus. & motis questionibus circa eas. videamus quot loca obtineat accētus principalis et quare. Scias ergo. qd̄ sicut dicit p̄. i libro de accentu. **Acutus** accentus apud Latinos duo loca obtinet penul. & antepenul. Apud Grecos vero ante penul. & penul. & ultimā. circūflexus vero penul. tantū. Ponit̄ namqz̄ grauis accentus cū acuto & circūflexo in eadē dictione. scz̄ non in eadem syllaba. Obseruatur namqz̄ accentus vn̄ in integris dictionibus. ut romanus. hispanus. In compositis vero vn̄ similiter. ut malefanus. interea loci.

Ad declarandam predictorum. Primo querit̄ quare apud nos principalis accētus nō pōt fieri in ultima syllaba p̄prie sicut apud Grecos. cū nos Grecorum imitatores sumus. Solutō in ultima syllaba ueniētiō est depressiō qz̄ eleuatiō. quia i fine dictionis claudunt̄ labia p̄prie & quiescūt. sed ad hoc qd̄ claudunt̄ i strumēta. oportet. qd̄ sit motus deorsum. & ita depressiō. sed accētus principalis non fit p̄ depressiōne. sed p̄ eleuatiōne. & ita apud nos sup̄ ultimā syllabā nō fit principalis accentus. & hec est cōsideratiō Latinorum. quare in ultima syllaba p̄prie nō accidit principalis accētus. Ratio autē quare ip̄i Greci sup̄ ultimā syllabam potuerūt habere principalē accentū hec pōt eē. qz̄ lignatiō dictionis maxime cognoscitur p̄ finē. & id ad discernendū signatōem dictionis potuerunt accētuate in ultima syllaba q̄ est finis dictionis. et hec potuit eē eoz̄ cōsideratiō. **Item** queritur. quare principalis accētus apud Latinos habet solū hec loca. scz̄ penul. & antepenul. & si plura. Itē cū uterqz̄ fiat in loco penul. Queritur q̄ re non similiter fiat in antepenul. & hoc ē querere. q̄re circūflexus accentus non fit in antepenul. loco sicut acutus. ymo solū fit in loco penul. & acutus i vero qz̄ loco. **Ad** p̄mū dico. qd̄ accētus principalis fit in dictione aliquo modo p̄pter discernēdam significatiōem dictionis. Vnde inest dictioni p̄ relatiōem ad suā significatiōne. scz̄ significatiō principalis dictionis attendit̄ penes finē. & p̄pterea iuxta finē. scz̄ qz̄ iam dictū est fieri debet accētus principalis. quia i fine fieri non pōt sic sup̄ius ē ostēsū. quare oportet qd̄ sit in loco positus p̄ximo fini. sic in penul. vel i p̄ximo t̄m vno mediante. sic in antepenul. & ita nō pōt principalis accētus habere plura loca. nec alia ab istis. **Alia** causa ad idē. quia si ponat̄ accentus

principalis alibi sic in loco p̄cedente ante penulē. fieret nimia depressiō. & ita nimia isonozitas. ut patet in hac dictione p̄dixerit. Si cū fieret accentus principalis sup̄ primā syllabā. nimia fieret depressiō p̄pter tres subsequētes versus finē dictionis. & ita nimia isonozitas. sicut patet i exp̄mēto. vel sensibiliē si p̄ferat̄ dictio illa tali modo. sic ergo necessarius fuit principalis accētus non plures esse. vel alios situs habere. Ex hoc etiā patet. q̄re uterqz̄ principalis accentus cadit in penul. syllaba. vel i antepenul. quia etiam dictis patet. qd̄ ad euphoniā faciendam post eleuatiōne principalis accentus non debet fieri nisi vna depressiō. vel due ad plus. scz̄ principalis accētus in eo. qd̄ talis solū consistit in eleuatiōne. quare cum principalis accētus qui ē circūflexus habeat i fine sui depressiōne. & post eleuatiōne non debet sequi nisi duplex depressiō ad plus causa predicta. propterea solū i penul. fieri habet circūflexus. **Si** vō fiat i antepenulē. ip̄e circūflexus habet post eleuatiōne i quo consistit accētus principalis depressiōne vnā. & etiā sequitur due syllabe grauatē. & ita duplex depressiō. Et ita post principalē accentū sunt tres depressiōnes. & sic manifestū est. qd̄ nimia fieret sic depressiō & isonozitas. & ita oportet. qd̄ sit in penulē. syllaba. acutus autē accētus non habet nisi eleuatiōne solū. vnde si ponat̄ in penul. syllaba sequit̄ ip̄sū vna depressiō. si autē i penul. duplex. & hoc p̄mittit̄ sonoritas & euphonia. scz̄ non sinit̄ triplicē & q̄druplicē depressiōne. & oportet subsequi eleuatiōne accentus principalis. Vnde tantū in penul. & antepenul. syllaba pōt fieri accentus. & sic patet solutiō ad q̄situm.

Regule generales accentus.

Questio que & quot loca obtineat principalis accentus & quare. Cōsequenter ponendū sunt quodam regule generales ad agnoscendum accentū cuiuslibet syllabe. **Nota** ergo. qd̄ vocalis ante alterā vocalem apud Latinos breuiat̄. ut deus. p̄ter fio. fiebā qd̄ pdu. i. purā vbiqz̄ non habet. r. cum omibz̄ suis cōpositis quādo significat passionem. Nam si. r. sequit̄ ad e. breuiat̄. i. ate. e. ut fierem fieri. & p̄ter gēos & dēos quite declinatiōnis habentes tres vocales terminas. in quibus e. ante. i. p̄ducit̄. ut diei. & p̄ter gēos habentes i. vocalem ante us. q̄ omnis est in versu. scz̄ in p̄sa p̄ducit̄. ut vnus. scz̄ tamen. atē? breuis est. longā alius. Apud Grecos vō sepius p̄ducit̄. ut aer medea. & hinc est. qd̄ scdm̄ quosdā nomina notha possunt in penul. cori. & pdu. scdm̄ patrie consuetudinem & volūtatē legentis. Vnde dicit hugo. in fagin. In hoc nomine scenophagia. licz̄ & cori. & pdu. penulē. scdm̄ volūtatē legentis. ē ei nomen nothum. qz̄ ergo a greco descendit pōt penul. pdu. ci. apud Grecos in multis vocalis ante vocales p̄ducit̄. scz̄ quia ad formā Latinitatis reductū est. pōt & corripi in legendo. Apud Latinos em̄ vocalis ante vocalem nō p̄ducit̄. nisi in paucis. De noībus imitantibz̄ grecā. ut lombardia. requirit̄ in impedimento vsus. Inde etiā est. qd̄ vocalis ante vocalem in eoz̄ nomie & in eadem significatiōe inuenitur quādoqz̄ corripi & pdu. vnde dicit maister bene. Primis syllabis p̄prie noīm indifferenter possum? vti. ut iacob? nisi sit ibi vocalis ante vocalem vel positio vel dyptong? vel vtra celebrem vsū autorum. ut cesar. qz̄ semp̄ autores p̄mā p̄ducunt. **Discipat** tamen aliquando autoēs habito respectu ad diuersa. Nā orion pdu. p̄mā scdm̄ ouis. Obstat̄ orion latona nitentibz̄ astris. Atqz̄ fm̄ virg. cori.

*Regule generales
accentus 7*

Orpheus in siluis inter delphinas orion. Hoc sepe
 stringit ppter diuersas significatōes. ut hic. Nam
 ouid. accipit orion p quadā stella. sed virg. p quo
 dam citharedo. Quādoq; aut in eadem significatō
 ne inueniē corripit & pdu. ut patet i hoc noīe oya
 na. Nam cori. ab ouid. Quid iuuat incinēte studia
 exercē dyane. Sed a virg. pdu. ibi. Exercet dyana
 thozos quem mille secure. Hoc aut stringit habito
 respectu nunc ad linguā grecā. nunc ad latinā. Ex
 hoc p; q; framea. romphea diuerso respectu pos
 sunt corripit & pduci in pñl. vsus tamen habet. q;
 penul. corripiaē. maxime in pñl. Item scias. q; pro
 pria noī. locorum possunt eē indifferētia. ut pi
 ctāuis. Vnde quidā ait. Erige pictāuis libera scā
 caput. Sed alter corripit dicēs. Pictāuis mermis
 subigit sua rura nec vltra. Dicim? ergo in tabulis
 magis vsus sequēdū esse. ita etiā contigit i hoc no
 mine helyodoros. q; videt pñl. pducta. Vñ hora
 ci? Hospitio modico rector comes helyodor? In
 ueniē & cori. penul. Vnde pātheon. Corp? helyo
 dozi fodiūt abeuntq; latēter. Sed scdm doctorū
 vsus cori. sic & theodoros. licz inueniāē pñl. pdu.
 Vnde iuuenalis. Lautoz pueros arte docēs theo
 doros. Inueniē etiā theodor? p l. scriptū. nomē cu
 iusdam libri. a theos & dolos. Simile em accidit i
 hoc noīe monas monadis. q; i anti-claudiano pma
 corripit. vbi dicit. Et monas & numeri de se pit vñ
 ca ēba. Sed alē dicit. Monade suberacta diceē apo
 copa facta. Hoc aut ideo cōuenit ut dicit maijster
 bñ. q; non bene sciē a latinis natura vocabuli gre
 ci. Sed scimus. q; deriuata a monade breuiantē. ut
 monach? Itē regula gñalis est. q; omis sillaba dy
 pteongata pdu. ut audio. musae. nisi sequēs sillaba i
 cipiat a vocali. ut puro. pustus. Vnde virg. Scipi
 tibus duris agitur sudibusq; pustus. **Dyptog?**
 aut est diunctio duarum vocaliū vim suā seruatiū
 in eadē sillaba. Nam u. post. g. vel. q. vel. s. sequen
 te vocali in eadē sillaba posita amittit vim lrē. ut
 quis lingua suadet. Itē vocalis ante duas cōsonan
 tes. vel ante vnā duplicē. positōe pduciē. ut arma
 dux maior gaza. nisi vna eaz liquefacat. ut tenebre
 Liquide sunt l. r. q; posite post mutā in eadem silla
 ba naturaliter pmitteūt pcedentē vocalē naturalitē
 breuē corripit. ut afflecta. tenebre. Duplices vō cō
 sonantes sunt tres. scz i. cōsonās posita inē duas
 vocales naturaliter. & x. & z. semp. ut maior. dux.
 gaza. **Et scias. q; y. greca sēp est vocalis posita**
 inter duas vocales. ut psopopeya. & scdm quosdā
 alleluya. sed i latinū est duplex cōsonās qñ ponit
 inter duas vocales naturaliter. maxie in simplici di
 ctione. & sillabicaē cum sequēte vocali. ut maior.
 troia. Vnde in pñl. semp hmoi i. debet cōsonantē
 sonare. licet poete tale i. quādoq; accipiāt p voca
 li. qd necessitate metri potius q; arti imputat. Vñ
 ouidi. in. viij. epi. Partius androma hen verauit.
 achaia victrix. Item in. ix. epi. Impia qd dubitas
 deianira mori. Item virg. in. v. eneyd. Troia cri
 niso conceptū flumie mater. Hic em troia ē trif
 sillabū. & cori. a. sicut vult ps. in. vij. li. vbi ait d
 accusatiuo pme declinatōis. vbi dicit. q; oīs nōs la
 tinus a. terminalē cori. & introducit pdictū ver
 sum virg. vbi a. cori. ut troia. qz trissillabū ē. tam
 semp in pñl. bisillabū troia est. & ita de similibus
 dicas.

De accentu pme & penultime sillabe.
 Oīeīs regulis generalib? ad agnoscēdū
 accentū cuiuslibet sillabe. Nūc ponam?
 regulas ad agnoscēdū accentū spēaliē

pme & penul. sillabe. **Scias ergo. q; de pma sil**
 laba danē quēdā regule spēaliter. quaz vna ē hec.
 Omne pteritū bisillabū pdu. pma. ut emi. pter.
 bibi. fidi. a. findo dis. scidi. a. scindo dis. dedi. steti.
 tuli. & habentia vocalē ante vocalē. ut fui. Sed in
 omib? alijs qñca fuerit pma in pñl. tanta reman
 net in pterito. ut amo amau. pter geminātia que
 corripit pma sillabā. ut momordi. Et pter genui
 posui. coegi. q; pma in pñl. pduciē. sed in pteri
 to corripit. Et pter reppuli. repperi. & reculi. que
 bis cōtrariū faciūt. hoz aut supma pma corripit
 semp scz repullū. reptū. relatū. Hic anaduerte. q;
 ps. dixit in nono li. q; duxi pteritū ostendit eē cor
 reptū naturaliter ex noīe. qd ab eo deriuat. & cor
 ripit dux ducis. sicut rex pduci approbat ex noīe
 qd ab eo nascit. scz rex regis. De hoc require infra
 vbi agitur de accētū verboz. Item regula gñalis
 est. sicut infra eodē libro dicā. cū tractabo de accē
 tu noīm in x. terminatiū. q; obliqui veniētes a nōis
 habentib? i. vocalē naturaliter breuē ante x. corri
 pe. gñi ut fornix cis. varix cis. Si aut veniant a
 nōo habēte i. naturaliter longā. pduciē penul. ut cor
 nix cis. Et hoc ē vey & in alijs vocalib? ut pheax
 cis. pollux cis. De hoc dicā etiā in dico cis. Itē oē
 supmū bisillabū pdu. pma. ut natuz pter itū. qui
 eum a quēo is. citū a deo es. secūde cōiugatōis.
 Sicū a lino nis. licū a lino nis. datū statū. ratum a
 reoz. renis. rutū. Sed icum. pdu. in ambitum pncipio
 vel supmo. Item nota in opositōe quādo o. mutat
 in i. breuiat. ut cognitū. agnitū. Item quāta fuerit
 pma naturaliter in primitiuo. tanta remanet i suo
 directe deriuatiuo. ut amatoz. amoz. sedes. sedi.
 rex. rexi. Et qñca fuerit in simplici tanta remanet i
 suo directe cōposito. ut amo. pamo. Quēdā tamē
 degenerant in specie & figura.

De accentu medie sillabe.
 Media sillaba siue penultima. maxie i. trissil
 labis. & demceps accēt? agnosciē. Vñ
 si pñl. grauat est breuis. ut tabula. si ve
 ro acuat longa est. ut fortuna. & nō fiat differētia
 inter circūflexum & acutū. hoc tamē in multis fal
 lit. qz sex sunt impedimēta a cētus. ut diceē infra
 qz non est accētū semp credendū. Ad accentum
 aut reducunt omia que augmēto vel diminutiōne
 cognoscunt. Augmēto. ut lego. plego. Diminutiō
 ne. ut amauerim? amauero. Et scias. q; pñl. in li
 de accentu. ponit quasq; regulas ad cognoscēdū
 accentū penul. sillabe. ex quib? aliquas ponā hic

De desinentibus in a.
 Nōmē terminēt in a. aut ē ppiū. aut
 appellatiū. aut cōmune. Si ppiū. pdu
 citur penul. non tm natura. sed vsu vel
 differentie causa. ut catalina. maria. stephania. Si
 sit cōmune. aut grecū est. aut latinū est. Si grecū
 pduciē penl. ut yconia. soz. hia. & hec adhuc noīa
 natura non pduciē. sed vsu. cū sint aliena voca
 bula. Si sit latinū. vel ergo simplex vel cōpositum
 Si cōpositum. vel ergo ab hoc verbo cano. vel gi
 no. vel colo. & hec cori. penul. ut tibicinia. quod
 format a tibicen cimis. is. in a. aungena ruricola.
 sed tibicen qd non desinit in a. pdu. penul. Vel cō
 ponit ab alio verbo ab his verbis. & de his nichil
 dicit autor. nisi supponendo p hoc qd determinat cō
 muniter de terminatiuis in a. dicēs. Qz cōposita ta
 lē habent regulā pñl. adi. qualē habēt i simplici
 Si aut nomē desinit in a. sit simplex. & si sic. vel
 ergo habet vocalem ante a. & tunc cori. penul. ut

A

iusticia. vel consonantē. & si sic. vel ergo habet. r. ante a. ut desinat in ra. & sic est simile picipio. & pdu. pnl. ut scriptura. natura. Vel habet. n. ante a. & pō. similiter. ut romana. lupina. excepto tympana. Vel habet c. āte a. ita q̄ antecedit i. ut cretica & breuiatur. exceptis tamē his. vesica. fornicia. & similibus. Vel habet d. ante a. & cori. ut frigida. Nec tñ dicit aliquis de his que habēt d. ante a. vl' aliam consonantē ab r. & n. & c. ante a. qz sufficiēter p regulam de his intelligit. De his q̄ in obliqua te sunt dicit. qz in oibus his obseruāus est accentus in illo usu q̄ seruāt in rectis. Ostendit etiā. qz sicut est i rectis sic & in obliquis. Hāc autē r̄gulā pfuso modo tradit pf. cuz dicit. latina vero noia. zc. Item dicit pf. in. v. li. de denotatiuis in na. desinentibus. Denotatiua siue verbalia de quibz iam diximz cū d̄ possessiuis i nus. vl' na. vel nū. desinētibz tractabamz oī modo longā habēt pnl. vel positōe vel natura. ut officiū. officina. medicus. medicina. leo. leena. constrictrix. constrictina. coquus. coquina. & culina. lux. lucis. lucina. lateo. latera. vel laterina. Naz mutua. sagana. pagana. non videntē esse deriuat i a. Sagana & saga idē signāt. In ra. autē terminantia omnia picipijs femininis futuri t̄pis similit̄ habent formā. Vnd penul. quoqz u. pduciē. ut scriptura. tritura. censura. licura. Maijster autē bñ dicit. Feminina fixa pdu. i. ante na. ut piscina. p̄ter pagina. femina. machina. trutina. p̄serpina. pacina. lamina. sarcina. fuscina. fiscina. buccina. elemolina. & p̄ter illa q̄ sequuntē naturā suoz masculinoz. ut asina. & sicut dicitmz de masculinis p̄p̄ijs. qz q̄dam pdu. cūc i. ante n. ut albinz. & quedā corripit. ut albinus. Ita dicitmz de feminis. qz q̄dam corripuntur ut mucina. quedam pducunt ut mesina & Lauina & bñ dicit. qz illa q̄ sequuntē naturā suoz masculinorū. ut asina corripit i. ante na. Nā sicut dicit q̄ dam. A mare cū na. venit. ip̄i petit assimilari. quali dicat. cū na. id ē. cū dictio terminata in na. venit a maē. id ē. a masculino. ut domina a dñs. asina ab asinus petit assimilari sibi. scz masculino in accentu. videlicz. vnde sicut asinus cori. penul. ita & asina. Siliter dicit de vicin. & vicina. t̄bicine. t̄bicina. & ita de similibz. Hic etiā nota. qz noia terciē declinatōis greca desinētia in a. faciūt gēm addita t̄s vna silba crescēdo & penul. breuiādo. ut dogma. dogmatis. perizoma. perizomatis. & sic d̄ alijs similibus.

De desinentibus in e.

Ne. nomē desinens terminatū in ile. pō. penul. ut monile. sedile. Si autē nomē sit adiectiuū habēs consonantē inter a. & e. pduciē similit̄. ut verbale. singularē. De reliqs autē. ut sunt. veile. risibile. nichil dicit. Vnde si obijciat̄ contra hanc regulā. qz sit diuimuta. vel oīra aliqua alterā quā ponit. Dicendū est. qz non sint simpliciter regule ḡnales. sed ydoneitates & exēpla ad regulas sumēdas sufficiēter p aliqua q̄ alibi determinata sūt. Infra autē cū determinabitur de terminantibz in is. aliqua sup̄lebo.

De desinentibus in i.

Ni. tñ vnū nomen recipit trissillabum. scz nichilī qd̄ in penul. breuiat̄. Si autē aliqs opponat de hoc noie mācipi nemācipi. Dicēd̄. qz n̄ stat i oppositis. sz autoz icēdit de simplicibz. Sed si adhuc istat d̄ his gumi. nauici. frugi. cordi. & silibus. Dicēdū. qz ars ista tradita tota a pf. de regulis specialibz datur d̄ trissillabis p̄cipaliter. & alijs deinceps polysillab. Ipse autem instat de bissillabis. ergo zc.

De desinentibus in o.

No. si nomē terminet. vel p̄cedit consonās vel vocalis. Si vocalis. vel e. ut ganeo. vel i. ut multo. & siue sic siue sic. cori. penul. in nōo & pduciē eam i gō. & in ceteris obliqs. ut multo multonis. & pulio onis. Si at̄ p̄cedit consonās pdu. penul. & hoc in nōo. ut caligo fuligo. sed in obliqs diuersificatur. Aut em̄ retinet o. qd̄ fuit i recto. & tūc pdu. penul. i obliquis. ut carbo bonis. Vel mutat in i. & tunc cori. penul. ut fuligo ginis. vel sic & plenius. Noia terciē declinatōis desinētia in o. pdu. penul. in obliqs. & formāt gēm a nōo addita nis. ut dido donis. si vero n̄ retinet o. versa o i i. corze ptam & addita nis. gēm formant. ut homo hominis sed excipiunt noia ciuitatum. ut rbedo donis. sar do donis. thuro ronis. & gētilia. sicut ligo gonis. brito britonis. & hic & hec s̄do hui? sidonis. Naz s̄ndo donis aliud est. & sic de similibz. Virg. eneid̄ xj. Pulsant & pictis bellantur. amazones armis. Iuuenalis li. iij. satira terciā dicit. Viscones ut fama est alimētis talibus vsi. In eodē cap. Quaz nec terribilis cimbrū nec britones vnqz. Virg. eneid̄. xj. Nūc & mirmidonū p̄c̄s frigia arma tremiscūt. Itē excipiūt p̄pria a q̄bus deriuant localia vel gentilia ut hec macedo donis. a quo macedonia nie. & hic & hec macedo doīs. hic lacedemo monis. a quo lacedemonia nie. h̄ & hec lacedemo nis. & sic d̄ alijs. Dico autē obliquos p̄priorum noim que loca designant qz alia produciunt. ut naso nis. Qui. de sine titulo libro p̄mo. Qui modo nasonis fueram? qui qz libelli. Item ut dicit hug. sumo monis nomen p̄ priū cuiusdā rustici a terentio introducti pdu. o. in obliqs ad differentia nois apostoli qd̄ cori. o. i obliqs & retinet n. in nōo ut simon simois. Item nomia in o. non declinata nec latina acciunt i vltima. ut abdenago. reliqua i penul. acciunt. ut agaso sartago. vnde patz. qz pharao si inueniat̄ p̄ter qz in nōo & vfo in penul. acuit Exod. xv. Equi pharao. Idem dico de apollo. licet qd̄dam hoc n̄ seruāt.

De desinentibus i u.

Antem vnū nomē trissillabū i u. terminatum iueitur qd̄ est monopterū i singulari & i plurali declinabile. & istud corripit in penul. scz tonitru.

De desinentibus i al.

Ifiat consideratō qual sit penul. i noibus terminantibus i al. vel ergo i recto vel i obliquo. si i recto vel erit p̄p̄rium nomē barbarū & tunc corri. ut hanibal astrubal. vel eric nomen appellatiuū & tunc pduciē ut tribunal. excepto hoc noie animal & etiā sal. si i obliquo. vel ergo i neutro et sic pduciē i penul. ut aimal tribunal. vel i masculino & sic corripit ut astrubal hanibal. Ad p̄dicta addita is gentiuat̄ ut aial aialis.

De desinentibus i el.

Omnia terminata i el. sillabam pduciūt penultimā obliquoz & corripunt penultimam rectoz. ut michael michael daniel.

De desinentibus i il.

Omnia terminata i il. corri. penultimā tā i recto q̄ i obliquo ut eugil gilif. Nera tñ hic qz h̄mōi nomia declinant is. addita. correpta penultima gentiuat̄ ut pugil gil. & h̄o si est latinū Greca vō qz acciunt vltimā i recto. tō in obliquis penul. longā habent ut canaquil quilis. Vnde uersus Corripias pugilis sed pducas canaquilis.

De desinentibus in ol.

Nol vnū nomen inuenit qd̄ corripit penultimā ut heliol et hoc in trissillabis intelligit. Tamē d̄ alijs

scias qd nomen in ol pducit & est tercię declinatio
nis & is addita pducendo penultimā genitiuat ut
sol solis Que tamē non varianē in ultima acuuē
ut nicol

De desinentibus in ul

Omē in ul corri. et ē tercię declinati oni
& iuncta is facit genitiuū penultimam
breuiādo ut p̄sul exul ulis Omnia alia in
ultima acuuē & nō sunt latina ut heriul. si tamē
declinanē in obliquis penultimā longam habēt ut
saul lis Auroza sup hester Regis cui uitā cōcessit
mutatō saulis. hec regula nō ponit a p̄s.

De desinentibus in um

Omnia terminata in um. breuiantur. ut
dorciū. philozciū. Sciendū. qd non ponit
regulam iuxta noia terminata in am. vel
in em. vel in im. qz non sunt latina. de quibz scz la
emis & trissillabis intendit principaliter hic.

De desinentibus in am

Nam vel in im. vel in em. vel in om. si sine barbara
sunt mas. vel fe. gene. ut chanaan. hierusalem. ioa
chim. edom & acuuē in fine.

De desinentibus in an

Nam nomen pducitur. & p̄tinet ad terciā declina
tōem. & est grecū scdm p̄s. in. vi. libro. vbi dicit.
qd grece declinat. ut titan titanos. vel latine o. ver
sa in i. & penul. pducta. sicut in recto ultima est
acuta. ut pean peanis. leuiathan. Virgi. x. eneid.
Conclamant socij letū peana secuti. excipit euan.
de quo dicit p̄s. qd euan t. sumit & is. post n. vñd
facit euantis. non euanis. Et ponit hanc regulam
generalē. Qz a ḡtis in os. sunt noia in nus. ut titan
titanos. hic titanus ni. delphin nos. hic delphinus.
ni. arabs arabos hic arabus bi. elephas elephantos
hic elephatus ti. rimocerus velut ethiopz. & per
alia accentus facilius declarā.

De desinentibus in en

Inomē terminē in en. sillabam. vel p̄po
nietur e. vel non. si sic corri. penul. ut fi
dican. lincen. sed excipit tibicen. qz pro
duabus. ij. breuibz vnā longā habuit. Debit vñ
i. geminare tibia. tibicen p quo tibiē dicit Si vero
non habeat e. ante n. vel ergo deriuat a p̄ma con
iugatōe vel quarta. & tūc pdu. ut solamē a soloz
& munimē a munio. similiter a mamē & audimen.
Vel deriuat a secūda vel terciā coniugatōe & tunc
corri. penul. ut a sedeo sedimē. a rego regimē. p̄ter
verbalia veniētia a verbis tercię diugatōis desinē
tibus in uo. diuisas q̄ pducit p̄nl. ut acuo acumē
fluo flumē. nuo numē. luo lumē. habēt vero u. p̄d
penul. Alia vero veniētia ab alijs verbis secunde
& tercię diugatōis. habēt i. corri. in penul. sicut dicit
p̄s. in quarto li. ut moneo monimē. tego gis. tegi
men vel tegmē p̄ sincopā specio specimen.

De desinentibus in on

Non. nomen p̄tinet ad terciā declinatōnem. & est
grecū. vel grece declinat. ut mēnon mēnonos. vl
latine o. cōuersa in i. ut mēnon nonis. simon simo
nos. hic simon simonis Quedam autē p̄cipue p̄ria
tis. sumpta genitiuat. ut pheton tontis. demophō
phontis. Quedā vero is. addita genitiuat p̄nl. p̄
ducta vel correpta fm grecos. ut ait p̄s. in. vi. li.
tamē in maiori p̄te corri. penul. in obliquis. ut sin
don donis. canon nonis. dyacon conis. & pducit
q̄ndoqz. ut simon monis. p̄ziū nomē rustici. salo
mon monis. triphon etiam triphonis pdu. penulē.
Auroza in libro machabeoz. Contra triphonē tūc
rex demetrius ibat. Idem in eodem. Antiochū tri

phon hoc tempe p̄dere capat. Sanfon similiter sā
sonis etiā pducit. Hoc tñ regulariter teneas. qd si
penul. pdu. in obliquis tūc nūc vltima acuiē. ut ce
dron dionis. si autē penul. ḡti corripiat. tūc i recto
penul. vel ātepenul. acuat. Sed quid dicem? de tri
phon. Si vis sequi aurozā & dicere. qd penul. ḡti
pducatur. oportz dicere. qd vltima noiatini acuat
sicut in cedron. Si autē vis dicere. qd penul. geniti
ui corripit sicut de simonis. tunc dic. qd vltima nūc
triphon non acuiē. imo p̄ma sicut canon. Ad diū
su; autē qd de auroza in p̄rariū ducit. facile est re
spondere. qz videlicet aurozes in p̄zijs noibus po
nunt breuē p̄ longa. & longā p̄ breui aliq̄ndo. vel
autoritate poetica. vel figuratiue. sic & theodor?
a iuuenali pducit in penul. ut dixi sup in regulis
ḡnialibus de accentu cuiuslibet sillabe in capitulo
quod incipit ostenso.

De desinentibus in ar

Omnia terminata in ar. neutra pducunt
tam in recto q̄ in obliquis. ut corcular la
ris. sed a rectis excipit laquear. & ab ob
liquis. nectaris iubaris. Eparis etiā corri. penulē.
sed nō est latinū. & intellige d̄ neutris deriuatiuis
Nam ut dicit p̄s. in. vi. li. Neutra i ar. si deriuatiua
sunt pducit a in obliquis casibz. ut a lupa. hoc lu
panar naris. a calce hoc calcar canis. a laqueo hoc
laquear aris. Si vero sūt mas. ge. corripit penul.
ḡti. ut cesar saris. bostar staris. Sed dubitatur de
specular & similibz an pducant penul. Ad hoc di
cit maijster bene. qd noia tercię declinatōis habētia
u. añ l. pducit penul. siue u. añ l. dūmodo sint in
tegra. ut corcular. Nā possunt apocopari. & tunc
sequitur naturam suoz verboz Vñ specular pro
speculare corrip. penulē. sicut specular laris. Sotu
lar autē nichil est imo dicim? subtelaris. eodez mō
dicimus subligar p̄ subligare. Aliqui dicūt. qd spe
cular & similia pdu. penul. Michi autē videt cum
maijsro bene. qd specular & similia apocopata pe
nultimā corripit. sicut declaratū est.

Et scias qd

hmōi nomia in ar. addita is. genitiuat. ut cesar sa
ris. corcular laris. specular laris. Preter sar farris
qd scdm p̄s. positōe habuit penul. longā qd soluz
lram r. gemiauit ne verbū esse puteē secūde p̄sone
de for farris. Item epar vertit r. in t. penul. nichilo
minus breuiādo. ut eparis. Hug. tamē dicit eparis
vel eparis. Item lar ut ait hug. p̄ domo puella & o
pido. scdm regulā facit laris. Sed p̄ quodam rege
causa differentie t. assume & facit laris. Consue
uit etiā queri de hoc noie bostar. an penul. pducat
in obliquis. Ad hoc dicit maijster bene dicens. No
ta qd dicit bostar p̄ quodā barbaro. et nichil ē b̄
bostar. vñd corri. penul. ḡti. & nunq̄ pducit. Er
rauit autē hug. qui dixit hic bostar staris. in deriua
tōibus suis. Hec magister bene. Hug. vero sic di
cit. Bos cōponit cum sto stas. & dicit hoc bostar
staris penul. produ. id ē. loc? vbi boues stant. scz
stabilū. Dicit etiā bostar loc? vbi corpa bouū com
burebant. Inuenit & hic bostar staris penul. corri
& p̄riū nomē viri & p̄rimiciū. Vult ergo hug.
qd bostar stans inuenit i neutro & mas. genere. &
sic in obliquis penul. potest producere & corri.
diuersis respectibus. & hoc magis michi placet.
Hoc etiā vult papias qui dicit bostar loc? vbi cō
burunt corpa bouū. vel staris boum.

De desinentibus in er

Inomē terminē in er. vel cōsiderat ad
penul. recti vel obliqui. Si obliqui. bre
uiatur i penul. ut volucer cris. papauer

papaueris. excipit mulieris. qd prod. penul. Vnde
stacius. Si qua deū soboles. si q mulieris origo. s3
in maio. p̄s. non excipit. Dicit em sic p̄s. Q omnia
noia latina desinentia in er. si crescūt in ḡtio corri.
pnl. in obliquis. vt paupis. Si vero non crescunt
in obliquis pferunt sicut & sui n̄i. p̄ tanto dicit
maister bene. q mulier cori. pnl. in obliquis. q̄a
a p̄s. non excipit i maiori. Et supponit. q̄ ille libel
lus de acc̄tu. vbi mulieris excipit non fuit cōpo
situs a p̄s. sicut multi dicūt. Et dicit. q̄ staci? p̄
necessitatē metri eam p̄duxit. & ideo poete nunq̄
vtunt obliquis ei? Vnus tamē freq̄ns p̄ducit obli
quos de mulier sicut & muliebris. Si autē pnl. cōsi
dere ē in recto. Aue ergo erit neutri ge. & tunc p̄
ducit pnl. vt papauer. Vel est mal. ge. vel fe. ge.
& tūc cori. penul. vt mulier. volucer. alacer. exce
pris his q̄ producunt pnl. positōe. vt equester. pe
dester. siluester. S3 de p̄ter eris. crater ris. q̄ p̄du
cūt penul. crescētis ḡti. Non ē instancā. qz nō sūt
latina

De desinentibus in ir.

Ir. sillabam terminata in penul. breuiant. vt semi
uir. triuir. Et scias. q̄ i. fere breuiat vbiqz in iun
ctura cōpositōnis. vt om̄ipotēs. subicen. p̄ter tibi
cen. Et vt dicit p̄s. in. vij. libro vbi ait de ḡtio sin
secunde declinatōis. In ir. & ur. & eus. desinentia
semp vna sillaba vincūt in ḡtio q̄ & penul. breuē
habent. vt triuir. triuir. semuir. semuir. satur. satu
ri. Nisi greca p̄ductō fiat in grecis dictōibus. vt
thynē? dei.

De determinatibus in or

Omen in or. est tercie declinatōis. & is.
addita genitiuat. Preter cor. qd iterpo
sitā habet o. ad differentiā ablati plural
hui? nois corus cori. & p̄ter ador qd est indeclina
bile vt p̄bat p̄s. in. vij. li. maio. p̄pter duarū repu
gnantiā regularū. quia autē neutri est debet cori.
in penul. sed qz venit ab adoro ras. debet p̄. i. pe
nultima. & id indeclinabile est. Noia in or. p̄duc
penul. obliquo. vt lectoz. etozis. amor. amoris. Ex
cipiunt neutra. & sūt tācū modo q̄tuor. sc3 equoz
equozis. marmor. marmoris. cor. corozis. & adoz. Item
excipiunt greca p̄pria scdm p̄s. in. vij. vt actor ris.
qd cori. penul. ḡti qn est p̄riu no mē grecū. Sed
q̄ndo est appellatiuū & latinum pou. penul. ḡti.
Vnde q̄dam. Actoris in spolijs virt? habet acto
ris. Item hector. hectoris. agenoz. nois. nichanor
nois. Theodol? Virgine stuprata virt? parilis
agenoris arma. Auroza i libro machabeoz. Ense
metunt dexterā linguā nichanons hostes. Et potes
a simili notare. licet in aliquibus vsus non habeat.
q̄ quotienscūqz appellatiua & p̄pria cōueniunt. p̄
pria in penul. sūt grauāda. vt dicat. Sub rege sa
pora penul. breuiata. & cantoz. tois. penul. cori.
p̄ p̄prio noie. Quidius in epi. Pleni? ac meli? cu
suppo & cantore dicit. Vnde q̄dam. Cantoris ē p̄
paum. cantoris non p̄ria. Item excipiunt cōpo
sita de decorus. & dec? vel decor inq̄ntum ē om̄i
ne. qz tunc corripit. nam mas p̄du. Vnde versus.
Cōmunē decorum. sed mare dico decorē. Similiter
cōposita a puer. qz talia velut p̄pria reputant. vt
publipoz. pois. marcipoz. pois. Ita em antiq̄ pro
publi puer. & martij puer dicebant. ista teste p̄s
o. non p̄ducūt in obliquis casibz. Salusti? in q̄to
historiarū. Vnus cōsistit in agro lucano gnaz? lo
ci noie publipoz. Item excipiunt arbor. arboris. ca
stor. stozis. memoz. mois. & ei? cōposita. Item rhe
thoz. tois. Vnde iuuenalis. Cedūt grāmatici vin
cūt thetores om̄es. & cori. pnl. ḡti. castoz. castozis

sue sit animal sive sit p̄riu castozis. & pollucis. De
denotiatiuis aut verbalium i or. scias. qd qdaz corf.
penul. qdam pducunt. Nam scdm p̄s. li. iij. de de
notatiuis. hmoi noia formant a verbis vel p̄ abie
ctōem o. qd fit cū verbū habet r. ante o. vt laboro
labor. Vel p̄ additōem r. vt amo. amor. Vel formā
tur a noibus seu p̄cipijs in vs. cōuersa vs in or.
vt senat? senatoz. amat? amatoz. ton? tonsoz. do
ctus docto? Et possunt formari v. versa in or. vt
auditu. auditor. debitū. debitoz. Vnd patz
q̄ qdā pducūt pnl. sicut ea a q̄b? descendūt. vt au
ditu. auditor. Quedā vero pnl. corripit. vt debi
tu. debitoz. vide in scribo. De desinentibus i vr
N vr. corripunt pnl. tam in recto q̄ in obliq̄. vt
iecur. iecoris. satur. saturi. & semp p̄tinēt ad tercia
declinatōem. p̄ter satur qd est secūde. qz facit femi
nū in a. vt sacura. Et om̄ia is addita. & corre
penul. efficiūt ḡm. p̄ter fur ris. qd p̄du. fu. ad dif
ferentiā secūde p̄sone de furio ris. scdm illō. Cū tu
mente furis. te fallūt gaudia furis. Excipit etiam
q̄ntum ad formatōez ebur. semur. iecur. robur que
vertunt etiam v. in o. & addita is. penl. correpta
genitiuat. vt robur bozis ebur eboris.

De desinentibus i as

Nas. sillabam terminata pducunt in penl. obliquo
rum & corripunt i penul. rectoz. vt digras. ratif
& in om̄ib? casibus producūt a. Sed excipienda sūt
qdam noia p̄pria differentie causa in fine notatiui
circūflexa. vt lenas. lenatis. menas. menatis. ne accu
satiui plurales de mena. ne. qd est gen? piscis. & le
na. lenē. qd est meretrix esse putent. Item excipiunt
a. p̄pellatiua p̄ sincopam. p̄lata q̄ seruant accentum i
ultima. vt arpinas. primas. optimas. rauēnas. cape
nas. pōcias. larimas. & etiā nostras. & vestras. Sub
lata est etiam in p̄dictis hec sillaba. ti. & semp sup
a seruat accent? & hec litera a. p̄us fuit in penul.
nūc autē est in ultima sillaba & hoc vult p̄s. i. q̄r
to libro de denotiatiuis q̄ dicit de p̄dictis. Que
ideo in fine habent circūflexū accentū. qz p̄ sincop
pam. ti. p̄ferunt. p̄fecta em eoz inueniunt apud
antiq̄ssimos in tis desinentia. vt hic & hec p̄matis
opmatis. arpinatis. & sunt hmoi in as. denotiatiua
plerūqz similia accusatiuo plurali suoz p̄mitiuozū
& sūt cōmunia. Item om̄ia barbara in al. in ultima
acuunt. vt naas. magmas. Na. nugas. & nephas. cū
sunt latina in penul. acūtur. licet non variēt. s3
de anas. anatis. dubitat. an debeat produci i obliq̄
Dicūt multi. qz penul. cori. in obliq̄. qd etiam re
perit in macro. Maister bene dicit. q̄ iuxta regu
lam desinentiū in as. debeat prod. & hoc credo ēē
vez? Item scias. qz barrabas. be. & cayphas. phe. pe
nultima ḡuant. similiter ionatas. nate. sed ionatan
& barraban indeclinabilia acūnt penul. Et nota qz
sicut dicit p̄s. in q̄to li. In as. pleraqz denotiatiua
sūt quoz p̄mitiua si sūt secūde declinatōis ḡtio
singulari. i. tercie declinatōis deio assumūt tas. i.
penul. vbiqz corripunt. vt prob? p̄obi. p̄obitas.
m. ndic? mendici. mēdicitas. asp. aspi. aspitas. sedu
l? seduli. litas. timo? timidi. timiditas. Et notand
qz q̄ ḡtio duplicant i. extremā eaz mutant in e. cu
phome causa. vt pi? pij. pieras. anxi? xij. anxietas.
Liber quoqz excipit qd n̄cio assumptē tas nō ḡtō
vt liber libetas. Tercie vero declinatōis nomia
deio assumūt tas vt dixim? vt capax. capaci. capaci
tas. affinis. affini. affinitas. celer. celeri. celeritas. au
tor. autoz. autoritas. Excipiunt pauca q̄b vel p̄ si
ue s̄ habent ante ei. hec enim n̄cio assumunt tas vt

puber bertas vber bertas paup pertas sed hec possumus etiam in secunde declinationis nominibus obseruare unde liber libertas facit ut super dictum est. Asp autem & prosp. q. a s habent ante p aspit as prospitas faciunt Saluber vel salubris facit nem. ideoq. salubritas & ceber vel ceberis ceberitas. Vt quoq. qd vnu trum genery in us desinens inuenit nro assumit eas vetustas excipiunt etiam & hec q in or desinentia mutauerunt or i es & assupserunt eas. vt maior maiestas honor honestas & similia

De desinentibus i es

Nes vel sunt quate declinationis vel tercie. Si tercie corripunt penultima ta i re ctis q in obliquis vt alipes pedis hercu les lis. artes etis. excipit quietis heredis locupletis & que sunt similis formatois. Si vero sunt quate declinationis. vel ergo habet vocale ante es. & tuc corri. pe. nti & p. penl. gu vt reqes ci. dies diei. vl hnt consonante ante es. & tuc corri. penl. in obli qs. vt fides fidei. Et nota. q. thecutes & hmoi de noatiua i es desinentia declinant sicut noia patro nomica i es. desinentia. & snt tm mas. ge. Vnd errat illi qui dicunt achimoen. iezraelites. pro iezraelitis. Primo regu. xxvij. a. Itz. mulier thecutes p the cuitis. Secundo reg. xiiij. a. Item naaman. amanites p amantibus. iij. regu. xiiij. g. Et declinant hmoi de noatiua in tis. hec iezraelitis. hui? iezraelitidis. ad mod patronomicoy seinoz i is. hec moabitil moa bitidis. hec amonitis hui? amonitidis. & poucut penul. in rectis. sed ea corri. in obliqs. Quando vo terminat hmoi denoatiua in ta. sunt omnis gnis vt israelita. hierosolimita. heblemita penultima poucta.

De desinentibus in is

Omnia desinentia in is. aut sunt dissillaba aut trissillaba. Si sunt dissillaba corri. i ob liquis. vt aspis aspidis. Si ergo snt tris sillaba. vel ergo sunt adiectiua. vel substantiua. Si substantiua producut penl. vt lebetis sinapis. Si adiectiua. vel ergo habet a. an l. & tuc poucut penultima. vt moralis. spiritualis. vel no habet. vt vilis. humilis. & hmoi. & hec corri. pe. ta in recto q in obliquis. Scias etiam. q. ps. in. iij. li. sic dicit i. longa habet oia i ilis q a noib? deriuant. nec non in ile. neutra siue ex eis in ile fiant siue non habeat aliud an se gen? sed a quacunq. preozatois nascatur. vt edes edilis. senex senilis. agn? agnilis. puer puerilis. vir virilis. scurra scurnilis. cuius cuiilis. seru? seruilis. quint? quicilis. sextus sextilis. sub: tel subtilis. excipit par parilis exilis etia; qd a geo factu denoatiuoy seru. uit regula. similiter neut poucut penul. ouile. monile. cubile sedile. Nam in ilis desinentia verbalia siue picipialia corripunt eadem i. penul. vt fero fertilis. vtor vilis. facio facil volo volatilis. sorbeo sorbilis. text? textilis. alcut vel alicus altilis. fictus fictilis. hec psci. Maijster aut bene addit dices. Q. ex his q veniunt a noibus excipiunt. parilis. dapsilis. humilis. q. parilis deriuat a par paris. dapsilis a dapa. humilis ab humo & tm corri. penul. Textilis a virg. corripit. q. accipit hoc tanq. ppiu nome. Sed qn deriuat a testa pou. penul. & est comune. vt vas testile. Si vero deriuat a textu vel a texedo corri. penul. vt textus textilis. Ecclesiastic. xl v. Opus textile

De desinentibus in os

Omnia desinentia in os. sillaba. poucutur tam in nro q in obliqs. vt sacerdos sacerdotis. lepos leporis. quando sez eloquetes

significat. De desinentibus in us.

In noia terminatur i us. aut snt ppria aut omnia. Si ppria corripunt penl. nra sunt positone loga. vt robert? & hmoi. Si vo sint omnia. aut ergo sunt similia picipijl & d. scedunt a verbis & sunt secude vel quarte declinationis. vel sunt alia ab his. si sunt hmoi poucut. vt amat? cupidus. sed hinc excipiunt ista tria noia in situs. alit? nequit?. Et oposita ab his verbis obco obis. ptereo pteris. vt pterit? obitus. Et coposita ab his verbis do. sto. & reor. vt indit? instit? irritus. Itc excipiunt ea q veniunt a spiro. halo & am bio. vt spiritus. halitus. ambitus media correpta. Ambitus aut in picipio poucut. Item excipiunt oposita hui? verbi. ruo. vt erut? dirut?. Et omnia ista possunt esse noia vel picipia scdm q possunt habere temp? vel carere tpe. si aut sunt alia ab his aut ergo sunt secude declinationis. aut tercie. si tercie corripunt penul. in recto & poucut in obliquis vt seruit? seruitutis. sed excipiunt que sunt positone loga. vt iuuent?. Si aut sunt secude declinationis. aut ergo sunt substantiua aut adiectiua. si substantiua. corri. penul. vt fraxin?. sed excipiunt papirus ri. & saphir? ri. Si adiectiua. vel ergo habet c. inter i. & u. in loco penul. vel non. si non producut penul. vt marcian? ciprian? capuan? Et hec sequunt regula eoz q terminant in na. de quibus dictu est superius. si aut habet c. in i. & v. in penultimo loco corri. in penul. vt gallic? anglie? scoticus. & adicit illis vnu qd est q. rre declinationis. sez portic?. Hec possunt colligi ex dictis ps. de accentu. Scias etiam. q. noia quarte declinationis vel picipialia in tus. supinoz & picipioz accedunt oimode sunt regenda. Vn supinoz & picipioz regule attendant. si ergo sunt a pma coigatone vel secundu corripunt. vt domit? exercit?. & si a tercia vt argut? oblit?. nisi habeat supinu ad moduz q. rre. vt lacessit?. Si a quarta poucut. vt vagit?. nisi veniant a verbis in eo. vt pterit?. Ambit? participium poucut. sed verbale corripit. vt sup etia; te tigi. Item o. an l. in diminu. breuiat. vt hostolus filiol?. Itc u. an l. breuiat. vt horiol? homicul?

De accentu in nus possessiuorum.

Possessiu terminata in nus p. penul. exceptis quibusda terminatis in gin? vel in tm?. Vnde ps. dicit in secudo maioris Possessiu habentia i. an nus. poucut penulti. vt masculin? femin?. vicin?. parulin?. regin?. diuin? aprin? rufus rufin?. marcel? marcellin?. porcus porcin?. canis canin?. mustela mustelin?. sus sum? ouis ouin?. na ouilla & suilla dimi. sunt. Excipiuntur desinentia in tm? q non habet t. an suis primitiuis. vt diu diuin?. cras crastin?. hermo hortinus clā clādestin? pul vel psc? pstin?. hec ei penl. corri. si vo hnt t. a primitiuis poucut penul. vt vesperin? a vespra te. hacinin? a hacinio. euētin? ab euētu Item constantin? & clemētin? a primitiuoy gnis habent t. vt matutin? a matuta. q auroza intelligit Medias tin? aut a medio & stando vel tenedo co poni videet. Item excipiunt possessiua desinentia in ginus. siue que habet g. ante in? q. talia corripunt penul. Vnde dicit ps. ibidez. Inuenit etia i. breuis ante nus. g. antecedente in? in his q ab arborib? deriuant. vt oleagin? faginus. Vnus tamē auoz contradicit in pte pdicte regule. q. bislin? smaragdinus amestlin? adamatin?. & hmoi possessiua que sumunt a noib? lapidū vel filoz corripunt penul.

Prudentius. Inter has spēs smaragdino gramine
verno. Sed possum? dicere. q̄ in omibus talibus
est figura q̄ dicitur sístole in metro poetica licetia lō
gam breuias. vt vult hug. dicitur. Hiacintim? na. nū
penul. pou. quāuis poetica licentia q̄z corripiat.
Item dicit. q̄ bombicim? na. nū. pñl. pducit. licz iu
uenalis eam corripiat. Vide infra in bombicimul in
suo loco. ¶ Et si obijcias. mirū videē si omēs poe
te in vna corda errassent. Dico. q̄ non oēs errau
erunt in eadē corda. qz ibi poete aliqui etiā pducūt
penul. p̄dictōz noim. Vnde aurora sup hester. v.
Seqz smaragdinis miscet vterqz color. Item super
genefim. ¶ Crīstallina fuit facta fenestra decens.
Hoc etiā dicit papias. ¶ Sed queritur de bis
sinū. morticimū substantiuus & silibus. Ad hoc di
cunt q̄dam. q̄ hec sicut adiectiua pducūt penulē
qz licet mutant modū declinādi. non tñ mutāt ac
centū. Alij dicunt. q̄ corri. penul. ad differentiā
adiectiuorum. Vnde apocal. xix. dicit debet & legi
corre. penul. Bissinū sunt iustificatōes sanctorum.
Michi autē videē. q̄ bissinū corri. penul. ad differē
tiā adiectiui vt dictū est. Sed de morticimū aliud
est. qz cum sit cōpositū sequit̄ naturā cōponentiū
Vnde q̄ndo cōponit̄ a cedo cedis. p̄. penul. siue
sit adiectiuū siue sit substantiuum. Vnde esaiē. v.
prouciē morticina. qz glosa dicit. Morticina eozuz
p̄stata a romanis. Quando vero sponit̄ a cado
dis. corri. penul. Vnde versus. De cado morticimū
de cedo morticimū. Morticina ferro cadūt mor
ticinaqz morte. Si ei morticimū a cedo corripet pl.
ad differentiā sui adiectiui. tūc non eēt differentiā
inter morticimū a cedo & morticimū a cado. & sic
de similib? est dicendū.

Nōia terminata in duas consonātes posi
tōne pducunt̄ & sunt terciē declinatio
nis. Terminata igit̄ in bs. vt arabs arab
trabs. vrbis. Vel in ms. vt hiems q̄ sine p. scribit̄
vt patet in gēo. Vel in ps. vt inops. interposita. i.
genitiuante penul. nisi defendat positō breuiata.
Vnde quidā dicit. Arabis ab aro tam̄ exit. canabs
canabis. Persi? Tūc mare trāsiliēs. vt torta cana
beum fultu. Pelops lopis. Quidius epi. viij. Tu
quoqz habes pelopē pauū pelopisqz parentē Exci
piē quantū ad accentū ciclops pis. q̄ penul. pdu
Virg. vij. encid. Ferrū exercebat vasto ciclopes i
antro. Theodol? Fulmina ciclopes iouis imperio
fabricātes. Et dicūt aliq̄ & pbabiliter. q̄ si est gē
tile cōmune p̄. sed si p̄riū corripit̄. Scias etiā.
q̄ citrops scriptū p. r. corripit̄ penul. in obliquis.
Vnde theodol? Egregio citropi debet̄ causa licā
di. Excipiunt̄ etiā quantū ad formatōez que habēt
e. ante b. vel p. q̄ non solū accipiunt̄ i. sed & e. ver
tunt̄ i. i. correptā. vt celebs libis. forceps forcipis
Sed tamē monasillaba nō mutant e. vt plebs pleb
seps sepis. Auiceps etiā nō mutat e. in i. sed in u.
correptā. vt aucupis. Itē cōposita a capite ablata
s. & mutata e. in i. & addita itis. faciūt gēm penl.
cozre. vt biceps. cipitis. p̄iceps. p̄cipitis. anceps. an
cipitis. cēiceps pitis. id ē. habēs centū capita. Sciē
dum tamē polysillaba terminata in ps. possunt̄ du
pliciter cōsiderari. Prout vero sunt cōposita a ca
pio genitiuante in ipis. Sed p̄t̄ sponunt̄ a capite
faciūt in ipitis. Princeps tamē facit̄ p̄cipis. & au
iceps aucupis. Vnde quidāz. In ceps. a capio pis.
suscipit̄ in gēo. Si venit a capite. tunc suscipiat̄ pi
tis apte. Pristianus autē in fine sexti li. dicit. Quia
antiqui dicebāt ancipes. & p̄cipes. bicipes. in nēio

& sic scdm analogiā seq̄batur gēs ab ancipes anci
pitis. sicut sospes sospitis. stipes stipitis. S; stips
stipis est obul? stips pitis arbor. Item terminata i
ls. ns. rs. vt puls dens ars cohors vertūt s. in tis.
vel interponūt ti. vt pultis dentis artis. Sed tamē
cōposita de vntia vertūt s. in tis. vt deus deūtis
quinq̄uis quinq̄uitis Hug. tamē vult. q̄ deus cō
ponat̄ ab vntia. vel vns. Item glās. frons. lens. &
cōposita de pendo verbo. vt libripens. mutant. s.
in dis. vt libripēdis. glādis. lendis p̄ aiali. quia p̄
legumie lens lentis. scdm regulā facit. Frons frō
dis p̄ folio facit. nā p̄o facie frōdis normā seruat
Similiter sumūt di sposita de corde. vt discors dis
cordis. secors. dis. recors. dis. Dicit etiā p̄. q̄ i
omibus fere cōpositis. q̄ dicit̄ p̄ter exanguis de
clinatōem sposita simplicis. licet nēo differant imi
tanē. Item iens. quies. cū suis spositis genitiuante
in vntis. vt eūis. redeūtis. nequeūtis. Preter ābiēs
ābiētis seruās normā. fors ablatiuo forte. & nō ha
bet plus

De terminantibus in t.
Omnia in t. terminata tam in recto q̄ in
obliquis corri. penul. & sūt terciē decli
natōnis. vt caput cū suis spositis. Naz
quotquot aliquot nō variant̄. Declabilia ergo u
versa in i. correptā & addita is. genitiuante. vt ca
put capitis. sinaput apitis. occiput apitis. & sūt
neutri generis. Si queris hic. Cum solū i. duas mu
tas desinat̄ noia lacina. scz c. & t. vt allec & caput.
quare non determinat̄ p̄. in libro d̄ accentu. etiāz d̄
his que desinūt in c. sicut d̄ illis que desinūt in t.
Dico. q̄ noia determinata in c. aut sunt monosil
laba. vt lac. aut dissillaba quoz penl. p̄. positōne
vt allec. & de his p̄ se patet modus accentuādi p̄
regulas generales sup̄. datas. & p̄terea non po
nit̄ regulas d̄ nomib? terminantib? in c. sic de his
que terminant̄ i. t. sic etiā dicit̄ frater robert? an
glicus.

De desinentibus i x.
In x. desinens nomē p̄. qz x. est duplex
sonās. & p̄met ad terciā declinatōnem
& oia x. in cis. vel gis genitiuāt. Preter
nix niuis. nox noctis senex senis. & antiquit? sene
cis. suppellex ctilis penul. corri. Verustissimi tamē
& hec suppellectilis nēm p̄ferēbāt. & oia que non
habent c. vel g. i. gēo corri. penul. De p̄dictis ver
sus. Omis rect? in x. i. cis vel gis gēm. Terminat̄
abqz senex. nix & nox atqz suppellex. In gis. autem
faciūt solū illa que veniūt a verbis in go. x. ouerfa
in gis. vt lex legis. a lego legis. & rex regis a rego
gis rex. Remex tamē vertit̄ e. in i. & fit remigis a
remigo gas. frux autē frugis facit̄ a frugo verbo
greco. Similiter falanx langis. caterua. spinx. spin
gis & etiā spingos. De quib? dicit̄ p̄. i. fine sexti
Q̄ greca in x. seruāt in gēo ante is. eandē sponan
tem quā ap̄ grecos āte os. vt pheax pheacis. spix
spingis. onix onias. Quidā tamē dicūt. q̄ veniūt
a verbis grecis in go. Coniunx vero amittit̄ n. ad
differentiā secūde p̄sone d̄ iungo gis. & facit̄ con
iugis corri. penul. Omnia alia x. versa in cis genitiuāt
vt pax pacis q̄ raro habēt pluralē numerū nex ne
cis. Cicero p̄ milione. Insidiatori vero & latroni
que possunt̄ i ferri iusta nex. fex. fecis. pix pitis. dux
ducis. Sed terminata in ex. corripit̄ naturaliter e.
p̄ter veruex si sint dissillaba vertūt e. in i. vt apex a
picis remex remigis vertex verticis p̄ter monasilla
ba & eoz sposita. vt lex exlex exlegis Veruex tamē
habet e. Cōposita vero simpliciu declinationem se
quuntur vt pnox pernoctis exlex exlegis semine

seminecis dux interdus **¶** De desinentibus in ax
Ome desines in ax corri. penul. recti & p
ducit penul. obliquoz. ut pmax. nacis.
contumax macis. Et hoc veru e i latinis
Nam ut dicit ps. in fine sexti. Barbara in x. magis
corripit penul. ut formax formacis & silia. excipi
pitur aiax cis. qd ps. penul.

¶ De desinentibus in ex.
S nomē terminet in ex corri. penul. tam i
recto q̄ in obliquis. ut artifex ficis. opi
fex ficis. excipit veruex uecis. qd nō solū
in gto penul. pdu. sed etiā e. seruauit. excipiuntur
etiā quedā monasillaba q̄ penul. pdu. i obliquis. ut
fex fecis. lex legis. rex regis & eoz cōposita. ut ex
lex ex legis interrex. Patet etiā ex pdictis. q̄ ibex
ibicis. corri. penul. qz vertit e. in i. correpta. Vnd
versus. Cornua fert ibex. iob testis & ibicis inde.
Item qdam excipiūt vibex vibicis. Vnde plius. Si
puteal multa caut? vibice flagellas. Papias. etiaz
dicit. q̄ vibex facit vibicis pdu. penultia & antep
nultima Sed ut dicit. maister bene. dicendum est
vibex vibicis. sicut lodex lodicis. & fm hoc n̄ opoz
tet. q̄ excipiat. qz desinit in ex. Sed dubitat aliqui
an sit dicendū silex. vel silix. Dico. q̄ dicendum est
hic vel hec silex. incerti generis. & corri. penul. fm
regulā desinentiū in ex. Quid. epi. x. Illic tu silices
illic adamanta tulisti. Item virg. eneid. vij. Scabat
acuta silex. p̄scis vndiqz saxis

¶ De desinentibus in ix.
Nix terminata. aut sunt mas. aut fe. ge. au omnis
generis. Si mas. corripit penul. ut dicit ps. in. vj
g. In ix. desinentia masculina tm̄ latina. corripunt
penul. i obliqs. ut hic fornix fornacis. hic calix cali
cis. hic varix varicis. Et excipiunt bombix bombi
cis. & fenix fenicis. q̄ pdu. penul. Sed dubitatur de
mastix sticis. an pducat penul. in obliqs. Dicit q̄
dam. q̄ sic. & istos oportet dicē mastico cas. penl.
pdu. Maister bñ dicit. q̄ mastix penul. corri. i ob
liquis. sicut fornix cis. & inde mastico cas. penul.
corri. & hūc sequoz. Si aut sine fe. generis pduci
tur penl. i obliquis. ut lodix lodicis. vibix vibicis
ibix cis. Excipit pix picis. nix niuis. silix silicis. sa
lix salicis si sine omnis vel ois ge. pduci etiā penl
ut felix cis. victrix tricis. victrices. Lucan? Tol
lite iam pridē victricia tollite signa. Composita se
quunt naturā simpliciū. Vñ pnix cis. pdu. penul.
in obliquis. quādo venit a pnicoz teris. s; corripit
eandē cū descendit a pneco cas. Vñ quidā. Qui ne
cat est pnix. festinat currere pnix. Nota hic regulā
generalē de desinentibus in ix. Obliqui venientes a
ntis habentibus i. vocalē naturaliter breuez. atē x.
corripit penul. ut calix cis. fornix cis. Et hoc veruz
est. etiā in alijs vocalibus. ut phornax nacis volux
lucis. Si vero veniat a nōo habēte i. naturaliter lō
gam an x. pduci penul. ut cornix cornicis. radix
radicis. Vñ radico cas. penul. pduca. Vibix bicis
sandix dicis. bombix bicis. pnix nicis. id est. velox
& i alijs vocalib? etiā hoc atigit. ut pheax cis. pol
lux pollucis. **¶** Item scias. q̄ tē ps. in fine quarti
In ix. femina inueniunt a masculinis verbalib? siue
denotatis in toz desinentib? designata. q̄ mutant
toz i trix ut victoz victrix senatoz senatrix cultoz
trix. Nutritoz quoqz nutritrix debuit facē. cā eu
phonic siue alternitatis mediā sillabā p̄didit. Nutrix
enī dicitur. Tonsoz etiā tonstrix debuit facē. sed in
terponit r. & facit tonstrix stricis Vñ pdicta ver
balia in nōo sequuntur modū & regulā accētuanōi

verbalium a quibus formatur. Vñ aliqui pducantur
ut amatoz amatrix. auditor auditrrix. Aliquōdo i pe
nl. corri. ut debitor trix. bibitor trix sic masculina a
qb? formant. De accētū at desinentiū i oz. supi? s
terminatū est. Item scias. q̄ verbalia pdicta desinen
tia in trix sūt feminini gn̄is Preter victrix & vltix
q̄ in nōo actō & vocatiuo singulari sūt fe. ge. In re
liquis casib? sunt omnia triū generū. vnde facit
ablatiū in e. vel in i. vnde versus. Victrix victri
cez. victrix dat femia sola. Sic vltix reliquis dat
genus omē scoli. Hug. aut dicit. Qz victrix dicit
a vinco cis. & est omnis gn̄is i nōo accusatiuo &
vtō singulari. In istis enī casib? non habet neutruz
In alijs vero casibus in singulari & in plurali sunt
om̄s generis in vna voce vel diuersis. S; qd prius
dictū est veri? videt & om̄niter tenet. Ad cuius
euidentiā etiā scias. q̄ victrix & vltix de necessi
ta fuerunt fe. gn̄is ppter verbalia masculina a qui
bus trahunt originem. ut victoz & vltoz. inde vi
ctrix & vltix. Hec tamē qz ostruunt qnqz cuz fe
minimis. ut victrices caterue. quādoqz cuz neutris
ut victricia signa. indicant triū generū in obliquis
excepto accusatiuo singulari in quo sūt fe. ge. tm̄
ut hanc victriēc. quāuis nō inueniant ostru cum
mas. Sed oportet. q̄ habeat masculinū ut dicat. Lo
quoz de rege victrieci. Alioqui iste ablatu? victri
ce vel victrieci haberet om̄nitate feminini & neu
tri tm̄. que om̄nitas ē ostra arte. Ex hoc aut seq̄
q̄ gr̄is & ot̄is debent habere om̄nitate triū ge
nerū sic ablatu? quādoqz isti tres obliq̄ habēt ois
milē opatōem ad mas. fe. & neu. & habēt similit̄ na
turam regendi. Qd in multis videre possumus. ut
hui? fortis huic forti & ab hoc & ab hac & ab hoc
forte Ecce isti ablatiui sunt om̄niles in generibus
Item neutru sepe ostruūt cū gto in casib? sibi pui
legatis. scz nōo accusatiuo & vtō. qz in illis n̄ mu
tat terminatōem. ut muleū vini. plus vini. aliq̄o pa
nis. non tamē hoc pōt in gto dtō & ablatō. quia i
illis sequit̄ naturā mas. & fe. generis cuiusdē nom̄is
vnde nichil ē dictū Loquoz de mlto vini vel egeo
plure vini q̄ tu. vel loquoz d aliquo panis. qz mas
culina & femina eozundē nom̄ talē ostruētōem
non habēt. Et sic patet quare victrix & vltix sint
ois generis in gto dtō & ablatō. Patet etiā quare
sunt tm̄ fe. ge. i nōo accusatiuo & vtō singulari & q̄
sit istorum casuū affinitas & cognatō Patet etiā
q̄re tm̄ sint fe. ge. i nōo accusatiuo & vtō singulari

¶ De desinentibus in ox
O desinentia in ox pduci penl. genitiui. ut
velox velocis. Excipitur capadox capa
docis Horatius in epistolis. Mancipijs
locuples eger enis capadocum rex. Iuuenalis
li. iij. satira prima Quāq̄ & capadoces faciunt e
quiteqz bitini. In nōo aut corri. penul. ut in pluri
bus. ut velox cis. veliox cis. Atrox autez naturali
ter corripit a.

¶ De desinentibus in ux
Iux aut corripit penl. gti. ut crux cis.
dux ducis. nux nucis. trux trucidis ut dic
ps. in. vj. li. Subiux gis iniux iniugis uo
lux lucis barbarū nomē. de quo dicit ps. in fine se
xti Qz barbara in ux. magis corripit penul. ut vo
lucis Excipiunt aut allux allucis & pollux pollu
cis Vnde quidā Volucis a uolux uult inter barba
ra pōni Allux & pollux bñ declināt i ucis & scōz
maistrū bene. pollux pollucis pdu. penul. gti. qz
habet u. naturaliter longā ante x in recto S; uolux
habet uocalē scz u. naturaliter breuē ante x & ideo

In obliquis corripit penul. Lux etiam lucis pducit penultimā. Quedā de accentu noim quere in terciā pte huius opis in capitulo de speciebus noim.

Questio de accentu

Ad predictorum declarationem pōt sic queri. Omnes fere regule quas ponit ps. in li. de accentu quarū multe sup̄dicte sūt & declarate sūt ad cognoscendū tēp̄ penultimaz in trissyllabis & deinceps. quare ergo non ponit ps. regulas cognoscendi in monosyllabis & dissyllabis. sicut in ceteris polysyllabis. Ad hoc sic respondet frater robertus anglicus. Quāuis necessaria sit cogitio tēp̄ in his tñ non accidit error tam manifestus circa accentū in monosyllabis & dissyllabis. sicut in trissyllabis & deinceps. In monosyllabis em̄ & in dissyllabis semp̄ est vn̄ loc̄ accētus non diuersificatus. nisi fuerit causa impediēs. In trissyllabis autē & deinceps non ē sic. qz ibi plures possūt accētus diuersa loca obtinere. Item qz acut̄ accentus & circumflex̄ non multū differūt. ut videt̄ in p̄nunciādo si ponat̄ vn̄ pro altero. nō inādit ob hoc error manifestus in monosyllabis & dissyllabis. In alijs autē polysyllabis aliter est. In his em̄ est accentus duplex locus p̄cipalis scz āep̄n̄tīm̄ & penultim̄. Vñ vnus habet accentū p̄cipalē. reliquos non p̄cipalem habet. Vnde si syllaba habēs accentū p̄cipalem p̄ferat̄ sub non p̄cipalē. accidit error manifestus. qz multū differūt in p̄nunciādo p̄cipal̄ accentus & non p̄cipal̄. Et ideo hac ratōe ps. nō ponit regulas cognoscendi tēpus in monosyllabis & dissyllabis. sicut in alijs polysyllabis. Ego tamē multa sup̄a posui de monosyllabis & dissyllabis. & declaravi & suppleui aliq̄ndo verba q̄ ps. ponit i. vi. libro de accentu imperfecte. ex verbis q̄ ip̄emet ps. ponit in maiori volumine.

Questio de accentu.

Queri etiam pōt. quare simpliciter in diuisis ep̄ibus in diuersis p̄sonis diuersificatur verbū in mō accētuan̄di. ut amabam amauerā & hm̄oi. Item queri pōt in noib̄. Diuersificat̄ em̄ in ill̄ accentus. ita qz in diuersis casibus sup̄ syllabas diuersas sit accentus. ut iter. icimeris. palus dis. & cetera. Ratō huius est. ut fiat discretio accidentium. cuiusmōdi sunt p̄sona. numerus & hm̄oi. Et hoc sic patz. Per hoc em̄ qz sic augeat̄ vel minuiat̄ numerus syllabarū. sit de syllaba vltima nō vltima. & de penul. non penul. & ita cōmutata syllaba ab vno loco ad alterū trāsmutat̄ accentus q̄ sit i illa syllaba. ut patz si dicā amauim̄. sup̄ eandēz syllabā vtrōbiqz sit accentus p̄cipalis. sed i vna dictione sit supra penul. & i alia sit supra āep̄n̄tīm̄. propter adiectōnem vn̄ius syllabe ad finē. Similiter autem patz in nominibus si quis inspiciat. Idem etiā patz in verbis diuersificato tēp̄. ut amabam. amauero. Sed tota variatō ista p̄ diuersificatōem syllabarū & tempoz sit ut inter se distinguatur accidētia. scz numerus & p̄sona & hm̄oi. & per modū similiter. qz diuersificatō accentus in diuersis ep̄ibus & p̄sonis sit p̄pter discretōem accidentiū.

De accentu verborum.

Regulis accentuū noim expositis. p̄stia nus determinat de regulis accentuādi verba ofuse tamē & iordinate. sed sic possūt extrahi diuidendo. Omne verbū p̄me diugatonis vel ē simplex. vel ē cōpositū. Si simplex (itelligat̄ de trissyllabis & polysyllabis ceteris) Vel ergo ē p̄sentis tēp̄is. vel p̄teriti. vel futuri. Si p̄sentis. vel

ergo indicatiui modi. vel impatiui. vel optatiui. vel subiunctiui. vel infinitiui. Si indicatiui. vel ergo ē numeri singularis. vel pluralis. Si singularis sic penul. corripit. ut rogato. tas. Exceptis his que positōne pducunt in penul. ut magistro. stras. Si pluralis pducunt penul. p̄terqz in terciā p̄sona. ut rogitant. Si autē sit p̄sens impatiui vel subiunctiui. Vel ergo singularis numeri. vel pluralis. Si singularis sic corri. penul. ut cogita. cogitez. Si pluralis pducitur penul. ut cogitem. cogitetis. cogitate. Excepta terciā p̄sona q̄ corripit. ut cogitēt. Hoc i tellige. nisi positōne pducatur p̄dicta. ut magistra. magistrē. magistrēt. & ita de similib̄ dicas. Si autē sit p̄sens optatiui. vel infinitiui pducūt penul. generaliter. ut recogitare. recogitare. Si autē sit p̄teriti tēporis. vel ergo p̄teriti imperfecti. vel alterius Si imperfecti. aut indicatiui. aut subiunctiui. Si indicatiui p̄du. penul. ut recogitabā. Si subiunctiui. corripit penul. ut p̄sens optatiui. Si autē sit alteri ep̄is q̄ imperfecti. vel ergo est p̄teriti perfecti. vel plusq̄ perfecti. Si p̄teriti perfecti. vel ergo indicatiui. vel subiunctiui. si indicatiui vel ergo definit i aui ut amauit vel i ui diuisas. ut micui. plicui. Si autē i aui p̄du. penultimā in oī p̄sona. p̄terqz in p̄ma p̄sona pluralis numeri. Si vero definit in ui diuisas corripit. penul. in singulari numero. ut plicui. excepta secūda p̄sona q̄ pducit positōne. ut plicuisti. In plurali autēz pducit penul. p̄terqz in p̄ma p̄sona. ut plicuimus. plicuistis. plicuerūt vel plicuere. Si sit p̄teriti perfecti subiunctiui. corri. penul. in oī p̄sona. ut amauerim. n̄. rit. Si sit p̄teriti plusq̄ perfecti. vel ergo indicatiui. vel optatiui. vel subiunctiui. Si indicatiui. vel ergo est numeri singularis. vel pluralis. si singularis corri. eius penul. in oī p̄sona. ut amauerā. si sit pluralis pducit penul. excepta terciā p̄sona q̄ corripit penul. ut amauerāt. Si autē sit p̄teriti plusq̄ perfecti optatiui. vel subiunctiui. vel infinitiui pducit penul. positōne. ut amauissem. Si autē sit futuri tēp̄is vel ergo indicatiui modi. vel impatiui. vel optatiui. vel subiunctiui. si indicatiui. tūc i singulari pducit penultimā. ut amabo. in plurali vō habet correptaz ut amabim. excepta terciā p̄sona. ut amabūt. Si vero sit futuri impatiui p̄du. penul. in oī p̄sona. tam i singulari q̄ i plurali. si autē sit futuri optatiui. similem habet accentus p̄sentis mōi subiunctiui. vel p̄sentis modi indicatiui. si uero sit futuri modi subiunctiui similem habet accentū cum p̄terito perfecto subiunctiui. corri. penul. in cōpositōe. & in simplicitate sup̄ eandēz syllabam. ¶ In fine autē regule autor cum dicit excipit relauo. & cetera. facit quōdam notabilitatem. & nō p̄prie exceptōem. qz quōdam sunt verba prime diugatonis. ut relauo q̄ in p̄terito perfecti & plusq̄ perfecti indicatiui modi & futuri subiunctiui. seruāt accentus sup̄ penul. syllabam. In alijs autē temp̄ibus non sit sup̄ eandēz syllabam. sed diuersam. ut relauit. relauerā. relauero. ista seruāt accentum sup̄ hāc syllabam la. si dicaz. relauabā. relauauerā. seruāt accētū sup̄ eandēz syllabā ua. & ita nō sup̄ eandēz quā prius. siliter est de hoc verbo reci no. In reliquis uero omib̄ ita est. qz sup̄ eandēz syllabam in oī tēp̄e seruāt accentū. ut amabā. amauit. amaueram. amaueri. Omnia ista i hac syllaba seruāt accentū. ¶ Et sciendū. qz hanc eādēz notabilitatē ponit autor in verbis secūde diugatonis. terciē. & quarte. Vltimo in hac p̄ma diugatonē dat hāc regulam. Cū quacunqz p̄teritiōis op̄onāc p̄positō. quale temp̄e habuerit extra p̄positōez. tale

habet in oppositōne .ut redimo .inbibeo . & similia .
 Per p̄dicta satis p̄t patere defacili accentus ver
 borū secūde & terciē & q̄rte coniugatiōis Possūm?
 etiam hic addere . & ad maiorē declaratiōem accen
 tuū uerborū sic dicere . e . ante r . in uerbis actiue uo
 cis . breuiat̄ in p̄terito plusq̄ p̄fecto indicatiui i oī
 coniugatiōne . ut amaueram . docuerā . legerā . cucur
 reram . audiuerā ras . rat . Itē in p̄senti & p̄terito i
 p̄fecto optati . & in p̄terito imp̄fecto subiunctiui
 terciē coniugatiōis . ut uinā . vel cum legerē res . ret
 legerem? retis . rent . Item i p̄terito p̄fecto & futu
 ro subiunctiui in oī coniugatiōne . ut cū amaueri . do
 cuerim . cucurrerim . audiueri . amauro . docuero .
 cucurrero . audiuro . audiueris . Itē i p̄senti & p̄te
 rito imp̄fecto infiniti terciē coniugatiōis . ut legere
 pendere . ¶ In uerbis autē passiuē uocis e . ante r .
 corripit̄ in p̄senti indicatiui mōi in terciā coniugatiōe
 ut legor . legeris . vel legere . sequor . sequeris . vel se
 quere . Item in futuro indicatiui in p̄ma & secūda
 coniugatiōne . ut amabor . beris . vel amabere . docebor
 beris . vel docere . Itē in p̄senti impatiui in terciā cō
 iugatiōe . ut legere . sequere . Itē in p̄nti optati
 & in p̄terito imp̄fecto subiunctiui terciē coniugatiō
 nis in p̄ma p̄sona singulari . ut uinā . vel cū legerer
 sequerer . E . uero ante r . in uerbis actiue uocis p̄s
 in p̄terito p̄fecto indicatiui in oī coniugatiōne . ut a
 mauerūt . vel amauere . docuerunt . vel docuere . lege
 runt . vel legere . audiuerūt . vel audire . Item in p̄
 senti & p̄terito imp̄fecto optati . & in p̄terito im
 p̄fecto subiunctiui secūde coniugatiōis . ut uinā .
 vel cum docerē res . ret . docerem? retis . rent . Item
 in p̄senti infiniti secūde coniugatiōis . ut docere
 gaudere . ¶ In uerbis autē passiuē uocis p̄ducitur
 e . ante r . in p̄senti indicatiui mōi secūde coniugatiōis
 ut doceor . doceris . vel docere . Item in futuro indi
 catiui in terciā & quarta coniugatiōe . ut legar . lege
 ris . vel legere . sequar . sequeris . vel sequere . audiar . au
 dieris . vel audire . Itē i p̄senti impatiui secūde cō
 iugatiōis . ut docē . tondere . Item in p̄senti & p̄te
 rito imp̄fecto optati & p̄terito imp̄fecto subiu
 nctiui p̄me & secūde coniugatiōis . ut uinā . vel cū
 amarer . amareris . vel amare . amare . amaremur . a
 mare . amarem . uinā . vel cū docerer . reris . vel do
 cerere . docerē . doceremur . docerem . docerent . Et
 etiā in p̄senti & p̄terito imp̄fecto optati . & p̄te
 rito imp̄fecto subiunctiui terciē coniugatiōis . exce
 pta p̄ma p̄sona in singulari . ut uinā . vel cū lege
 rer . reris . vel legerē . legerē . legeremur . remi . renē .
 Et sicut in quarta coniugatiōe . ut uinā . vel cum au
 dier . reris . vel rere . retur . audieremur . remi . rentur .
 Item i futuro optatiui & i p̄nti subiunctiui p̄ime
 coniugatiōis . ut uinā . vel cū amer . ameris . vel ame
 re . et Itē in p̄senti & p̄terito imp̄fecto tēpore infi
 nitiui mōi secūde coniugatiōis . ut doceri . Nota etiā
 sicut dicit p̄s . in nono libro . I . an . mus . in p̄terito p̄
 fecto indicatiui corripit̄ . ut amaui . Idē etiā conti
 git in p̄terito p̄fecto & futuro subiunctiui . ut ama
 uerim? . docuerim? . rē . Et etiā in p̄nti indicatiui ter
 ciē coniugatiōis . ut legim? . nā in quarta p̄ducit̄ . ut
 audim? . ¶ Itē scias . q̄ uerba p̄ime coniugatiōis
 habent in actiuo & neutro a . p̄ductā an s . & in se
 cūda p̄sona singulari p̄ntis indicatiui modi . ut amo
 mas . In passiuo uero omni & deponēti habēt a .
 p̄ductam ante re . uel ris . ut amor . amaris . uel amare
 Verba autē secūde coniugatiōis in secūda p̄sona p̄
 sentis indicatiui modi singularis habēt e . p̄ductam
 an s . in actiuo & neutro . ut doceo . doces . In passi

uo . uero omni & deponēti habēt e . p̄ductā an re
 uel ante ris . ut doceor . ceris . uel re . Verba uero ter
 ciē coniugatiōis in secūda p̄sona p̄sentis indicatiui
 modi . in actiuo & neutro habēt i . correptā an s . ue
 lego . gis . In passiuo cōmuni & deponēti habent e .
 correptā an ris . uel re . ut legor . geris . uel gere . Ver
 ba autē quarte coniugatiōis in secūda p̄sona p̄sen
 tis indicatiui modi actiuo & neutro habēt i . p̄
 ante s . ut audio . dis . aio . ais . In passiuo uero omni
 & deponēti p̄dicte p̄sonae habēt i . p̄ductā an re
 uel ris . ut audior . audiris . uel audire . largior . lar
 giris . uel largire . ¶ Itē scias . q̄ uerba q̄ cōueniūt
 cū nominib? in ica . uel in icus . uel habētibus gēm i
 icis p̄ducētib? p̄nt . & ipsa parit̄ p̄ducunt̄ . ut for
 mica . formico . cas . amicus . amico . cas . obstetrix . ste
 trici . obstetrico . caris . meretrix . trici . meretrico .
 caris . An aduerte etiā sicut dicit p̄stian? i nono li
 bro ubi ait de uerbis secūde coniugatiōis in p̄ncipi
 pio . Observandū ē in omnibus uerbis . q̄ si p̄teritū
 minuat p̄ntis sillabas . necessario erit penultia p̄du
 cta i p̄terito . siue correpta siue p̄ducta sit i p̄e
 senti nisi sinecopā patiat̄ . ut aeo . cui . & p̄ sinecopā
 cij . rideo . risi . faueo . faui . augeo . auxi . moueo . moui .
 sedeo . sedi . facio . feci . fugio . fugi . fodio . fodi .
 uenio . ueni . Ergo languo . langui . & liqueo . licui . p̄ntis ha
 bēt in p̄terito & in p̄senti sillabas . corripunt
 em̄ penul . p̄teriti . Dicit insup p̄stianus in . ix . li .
 d . Q̄ duxi . p̄teritū d̄ duxo . ducis . ostendit̄ eē cor
 reptum naturalit̄ ex nomīe q̄d ab eo deriuat̄ . & cor
 riptur̄ dux . cis . sic rex i p̄duci . approbat̄ ex noīe q̄d
 ab eo nascitur . rex . regis . Et subdit ibidē p̄stianus .
 Querit̄ igit̄ an luceo . luxi . debeat naturalit̄ p̄du
 ctum accipi cū lux p̄ducit̄ . In quo etiam illud q̄ri
 tur . an nomē a uerbo . an magis ex nomīe uerbum
 natū sit . q̄d eē michi recti? uidi . quoniāq; ab igne
 igneo . ignes . ignesco . & a flama nascit̄ flamo . mas
 & flamasco . & sic p̄t; q̄ luxi . p̄teritū p̄du . p̄mā
 naturalit̄ . cū lux . lucis . a quo nascit̄ p̄ducit̄ .

De accētū p̄tium in declinabiliū

P Am in p̄cedētib? determinatū ē d̄ mō
 i . accentuādū i p̄tib? declinabilib? . Nūc se
 xto determinādū ē de modo accentuan
 di in p̄tib? in declinabilib? . Et p̄mo de accētū p̄e
 positōnū . Secūdo aduerbiō . ¶ De accētū p̄e
 positōnū tres regule dant̄ quas interponā . cū de
 termiabo d̄ impedimēto accētū distinctōis . Que
 dam p̄positiōnes interponunt̄ . uel in cōpositiōne
 uel in appositōne . ut qua d̄ causa . qua ex re . quā ob
 rē . quas ob res . que q̄dā putant̄ eē cōposita . quia
 p̄ntis dicit̄ in . xiiij . li . Q̄ ob p̄p̄sitō cū alijs p̄tib? uī
 cta simul cū illis loco cōiunctōis causalis accipi
 tur . ut quāobriē p̄ quāpropter . ut sc; totū hoc quā
 obriē p̄ causalī cōiunctōne ponat̄ . siue dicat̄ pars
 cōposita . siue non . Donat̄ tamē dicit̄ . Interrogan
 di aduerbia . cur . q̄re . quāobriē . Quidā dicūt eē tres
 dictiōnes aggregatas loco uini? positas . & penul
 acuētes . Quidā dicūt s̄b trib? accētibus p̄ferēdas

De accētū aduerbiorum

A aduerbiū desinat in a . acuiē in fine . ut
 dicit̄ p̄s . in libro de accētū . Ad cui? intel
 ligētiam scias . q̄ ut dicit̄ p̄stian? in . xv
 libro . Aliq̄ndo ablati noim p̄ aduerbijs accipiunt̄
 ut una qua nequa . & de talib? intelligit̄ . tūc enim
 seruant̄ accētū supra ultimā prop̄t̄ cōcōdētā i no
 mine . Vñ una aduerbiū acuiē in uicīa ad differen
 tiā eiusōē . scōm q̄ ē nomē . ne scilic; nomē eē pute
 Alia em̄ adūbia in . a . non acuiē in fine . ut postea .

iteria. ita. **S** qd dicem? d roma. ianua. qndo po
nunē aduerbialiter. vt venio roma. debet ne acui
in fine. Dico q non. qz non est omnino sile in vna
& roma. Non em ita omnino aduerbialiter ponun
tur noia ppa. sicut vna. qua nequa. qd patz. quia
debet cōcordare cū noibus adiectiuis & relatiuis
in accidentibz. sicut alia noia. vt venio roma que
est pulera ciuitas.

De aduerbijs terminantibus in e.

Huerbia terminata in e. non descendētia
a ppijs noibus corripit penul. vt a pri
mū primule. a secul? seculē. Sed venie
tia a ppijs noibus pducunt. vt tulliane. id ē. mō
tullij. marciāne. **E**t scias. qd vt dicit pristinianus
in. xv. li. Nomia apud autores aduerbialiter ponū
tur. & quedā p omēs casus. & tūc sunt indeclina
bilia. vt sublime volans. sublime volantis. sublime
volanti zc. talia nō mutant accentū. Itē nota. qd sm
ps. pone. aduerbiū acuit vltimam ad differentiam
huius verbi pone qd circūfleht primā. Sed nun
quid hoc in alijs osimilibz? regulariter obseruatur
vt dicat age vltia acuta qndo est aduerbiū ad dif
ferentiam age verbi impatiui. Dico q non. qz est
qndo autores seruauerunt cōcidentiā. & est quan
do non. Nec oportet. q in talibz seruet cōcidentiā
nisi in paucis positis ab autore. qz vtraqz est pars
pziāpalis. & certā habet differentiā ppter accidē
tia sua. & neutra depēdet ab alia. sicut infra diceē.
cū agatur de impedimēto differentie. **I**n i.

Ni aduerbia terminata corripit penultimam. vt
vesperi. **De desinentibus in o.**

Huerbiū si terminet i o. causa differentie
in vltimo seruat accentū. vt falso qndo
est aduerbiū vltima acuit. quādo est no
men vltia grāuā. hoc dicit ps. in libro de accentu.
Hoc intelligi videt de aduerbijs in o. desinentibz
descendentibus a pnoibus. vt eo. aliquo. alio. Licz
em quis sit nomē & alius. tamē qdam putauerunt
ista noia que sequant regulā secūdi moti pnomi
num. vt quis. & cōposita ei? & alius & hmōi esse
pnoia. Vnde cum dicit aduerbiū in o. terminatuz
acuit vltimā. glosat de quibz aduerbia q facis ad
das. ista expositō videt michi bona. & i paucis ha
bet istantiā. excipit tamē falso. qz pslian? dicit. q
acuit vltimā. & forte aliqua pauca alia. **D**e hō etiā
infra dicam cū agatur de impedimēto differentie.

De desinentibus in am.

Nam. nisi defendat positō. vt neunq in penulē. te
primūtur. vt bifariā. trifariā. multifariā. Quidam
excipiunt palam ad differentiā accusati de pala pa
le. sz hoc multis non placet. qz sm hoc acueret mul
tifariam ad differentiā adiecti nois. & perperā ad
differentiā adiecti nois. Declinat aut pperus ra
rum. Propterea hmōi differentia vel cōcidentiā nō
semp attendit. imo est qn autores seruauerūt con
cidentiā. est & qn non. vt infra in impedimēto diffe
rentie diceē. **De desinentibus in as.**

Nas. aduerbia terminata in vltia acunt. vt alias.
sm q est aduerbiū acuit in vltima ad differentiā
nois alias. de alia alius qd in fine grauatur.

De desinentibus in er.

Ner. aduerbia terminata corripit penul. vt graui
ter. nisi positō interueniat. vt prudenter.

De desinentibus in es.

Nes. aduerbia desinentia corripit penul. vt quinquies.
Aduerbia terminata in itus.

Huerbia in itus. terminata corripit pe

ultimā. vt fundicus. diuinit?

In c.
Nc. aduerbia terminata acuit vltimā. vt huc. ad
huc. hinc. abhinc. dehinc. hac. illac. istac. illic. istic.
quozū etiam integra erant. illice. istice. illuc. istuc
excipit donec qd vltimā corripit. sicut & nec. & ideo
penultima acuitur.

In l.

Huerbia terminata in l. pauca inuenian
tur & corripit penultimā in trisyllabis
& deinceps. vt simul. edepol. Simul em
primam corripit. Facetus. Gratus & optatus stu
deat simul omnibus esse. Dissyllaba vero habent in
penultima accentū. vt semel.

De dubijs adubiorū
Vbitari osuevit de accentu quorundam
aduerbioz. sicut de his q opponunt a ma
gis. minus. modo. super. tamē. ten? vbi
inde. longe. De quibus p ordinem videndum est.

De compositis a magis.

Multo magis. sic dicit hug. in rosario sem
per due sūt pres. & sic duobz accētibus
regēde. silt etia qneo magis. **E**t scias. q
multo & qnto. sunt noia aduerbialiter posita. &
non mutant accentū noim. vñ non debent acui in fi
ne. Siltiter multo maxie dicit. **De opositis a min?**

Minus cōposita etiā habent dubitatōez
de quibz hug. in rosario dicit. Paulomi
nus & nichilominus qnz sunt dictōnes
cōpositae. qndoqz oratōes. Cū aut paulominus est
dictō cōposita debet pferri sub vno accētū acuto
posito in antepenul. & est aduerbiū remissiuū. &
em valet quantū fere. vt paulomin? cōsumauerūt
me i terra. Quādo vero sunt due dictōes. vt pau
lo ablatiu? & min? nomē. vel aduerbiū. vt paulo
minus. debent pferri sub duobz accētibus. licet mi
nus corripiat. **E**t minus cōpatue teneē. tā nomen
q aduerbiū. vt paulo min? miorat? ab angelis.
& minuiſti eū paulo minus ab angelis. **I**tem iste ē
doctoz. sz ipse est paulo min? ipso doctus. **I**tem hō
aial est puū. & hoc est paulo min? illo. Siltiter est
de hac dictōne nichilomin? Cū em est dictō cōpo
sita debet regi vno acuto accētū in antepenultima
collocato. & est cōiunctio aduersatiua. & valz tm
qntū tamē. vt iste me offendit. & ego nichilomin?
biseci ei. **Q**uando vero est oratō. scz ablatiu? ni
chilo et min? nomē. vel aduerbiū debz pferri duo
bus accētibus. sic paulo minus. & min? teneē ppati
ue siue noialiter siue aduerbialiter accipiat. vt iste
multū comedit. & ille nichilo min? isto. noialiter
teneē hic. **H**oc aial est magnū. & illud nichilo mi?
est illo. **E**t semp in tali ostructōe intelligit minus
ad regimē illius ablatiu. sicut est in paulo minus.

Quo minus p. q. scriptū semp sunt due dictōnes.
Nā comin? p. c. id est. ppe. vna dictio est. **T**amen
papias dicit. quominus. id est. aliter nō. qsi p vna
dictōe sumens. **D**e siquomin? sūt due opinionones
Nam hug. in rosario. dicit tres esse dictōes. **I**ohā
nis. xiiij. **S**i quo minus dixissem vobis. qz vado pa
rare vobis locū. & sunt sub tribus accētibus pfe
rende. & est si cōiunctō. minus ponit p aduerbio
negādi. scz non. quo est nomē. & ibi supfluit. **V**el
ponit aduerbialiter quo. id ē. aliquo mō. & ist sen
sus. **S**i nō essent. vel aliquo mō nō essent in domo
patris mei māſiones multe dixissem vobis. qz va
do parare vobis locū. **A**lij dicunt. q sunt due di
ctōnes. scz ablatiu? siquo & minus aduerbiū. id
est. si in aliquo minus. & scdm vtranz opinionem
minus acuit penul. **C**ominus & eminus cōponunt
a man? et corripunt mi. **V**nde versus. **E**min? ad

longe sed cominus ad prope spectat.

De compositis a modo.

Quomodo nullomodo re. Ad hoc dicit hugo in predicto libello qui rosarium dicitur. Quomodo nullomodo non sunt dictiones compositae sed due dictiones unde duobus accentibus debent regi. Ponitur tamen quandoque quod pro qualiter. Et tunc in signum huius rei quod ille due dictiones ponuntur per una possunt perferri sub uno accentu sed quando retinetur in vi nominis tunc sub duobus accentibus debent perferri. Similiter dicendum est de nullomodo et nullomodo. Priscianus etiam dicit in xv libro ubi agit de abnegatione. Alii peres accipiunt per aduerbiorum diuersis significacionibus. Et est quoniam due peres ponuntur per una ut nullomodo nullatenus. Ex predictis verbis duplex est opinio. Quidam dicunt quod ante penultimum predictorum acciuitur quod sub uno accentu perferuntur ut per una dictione notentur. Alii dicunt per ideo dixisse duas peres per una poni non quod sint due sed potius una composita quod per non quod negat sed duas inquit eo quod due integre peres per compositam ibi iuncte inueniuntur. De solo modo et tamen modo et nullomodo vsualiter teneat quod sint sub uno accentu sicut posita dictio perferenda. Possunt nichilominus esse due peres sed in alio sensu. Quo enim et modo due peres sunt. Si quo modo tres peres sunt vel esse possunt vel due si quo et modo. Quidquid tamen sit perferre modo disiunctim penultimum aciendo.

De compositis a super.

Super composita dubitationem habent ut desuper in super. Quidam enim dicunt quod sunt due dictiones et sic sub duobus accentibus sunt perferende. Et super teneat loco casus. Nam si casus sequitur constat duas esse dictiones ut de super terram. Alii per verum credit esse dicunt unam dictionem esse compositam. Dicit enim per in xliij li in tractatu per positionum a. Quod perpositio caret casu solum perponit per compositam. Vnde cum dicit in regula generali quod perpositio posita cum dictione habente penultimum acutam ante penultimum eam facit dat per oppositum intelligi quod si penultimum est in simplici in composita nichilominus sit coram. Vnde inuenitur desuper et desuper idem a simili dicitur de aforis.

De compositis a tamen.

Quomodo tamen querit ut attamen. Vnde tamen sit tamen sed tamen. Hugo dicit quod sunt due dictiones et sub duobus accentibus perferende. Vnde verum tamen duobus accentibus debet perferri et ibi verum est nomen sed ponit per hac dictione copulativa sed tamen est coniunctio aduersatiua. Similiter dicit de attamen et sed tamen. Et dicit quod ad et sed sunt ibi copulatioe diuisiones. Tamen vero est aduersatiua diuisione. Et dicit etiam quod per non facit mentionem de positione predictorum. Alii dicunt quod tamen cum predictis componit et sub accentu acuto in ante penultimum posito sunt predictae dictiones perferende ut verum tamen attamen sed tamen sit tamen. Et hoc quoniam ponitur in vi unius diuisionis sic per sed vel per simili dictione. Possunt etiam predicta esse orationes sive due peres et regi duobus accentibus sed in alio sensu ut si dicam frater iohannes ianensis qui operauit hunc librum dicit quod deiceps acciuit penultimum verum tamen est quod multi aliter dicunt et ita de similibus. Sed tamen tamen ponitur per sed et verum est nomen et hoc omniniter tenetur et hoc credo verum. Dico ergo quod verum tamen et attamen et hmoi debet acciui in ante penultimum ut dictus est sive velis dicere quod sint vere compositiones sive maus dicere quod sint irregulares vocum pereries fun

gentes loco vni? dictiois. Inuenit etiam tamen ad hebreos. vi. tamen ita loquimur. id est quauis.

De positis a ten?

Quomodo positis a ten? dubitatur. Priscianus enim dicit in tractatu per positionum a quod apud grecos to xpiis quod est ten? non perpositio sed aduerbiu esse ostendit. Vnde de hacten? nullaten? quatenus oratenus querit an sint dictiones posite. Ad hoc dicit hugo in rosario sive in libello qui incitatur fm eu de dubio accentu. Quod hacten? quaten? nullaten? sunt due dictiones inuicem compositae et de beate perferri uno accentu acuto posito in ante penultimum. Et ad dicit ut omnis obiectio remoueat. Dicimus quod hacten? non componit ex hac fm quod est pronome sed scdm quod est aduerbiu vel aduerbialiter teneat sed si hac teneat in vi pronome et tenus in vi perpositionis perferendum est sub duobus accentibus hac tenus. Similiter in omnibus similibus. Ad hanc opinionem facit quod dicit papianus eaten? id est conus quod huc usque ea ratioe et ita videtur velle quod sit una dictio. Item dicit quaten? est aduerbiu loci vel tempis ut cum dicimus. Quaten? ibim? id est. vs quequo qua ratioe quo ordine quousque. Item hugo in predicto li dicit. Quod potest dici perim? per i. et deriuatur a pre et est aduerbiu tempis vel ordinis. perimus id est statim vel consequenter et potest etiam dici perenus per e et est compositum a per vel a percul et tenus per e et est aduerbiu loci perenus id est longe quasi percul a tenus. Quaten? autem semper scribi debet per e et nunquam per i. Nichil enim est quaten? peris etiam dicit quaten? esse adiunctiuam coniunctionem. Alii dicunt quod possunt esse dictiones vel orationes. Vnde papianus sub syllaba hac hactenus id est. vsque nunc quidam duas faciunt peres quodam vnam sed melius vnam. Item hugo in libello de dubio accentu dicit. Quod si in hac dictione quaten? teneat qua in vi nominis et tenus in vi perpositionis perferendum est qua tenus sub duobus accentibus. sic et hac tenus. Et subdit. Sed diceret aliquis. Qualiter potero cognoscere quod quaten? sit dictio composita vel quod sint due dictiones. Ad hoc dicit quod scdm constructionis hoc ei indicabit et etiam dictioem constructionis. Si enim illi ablati tenentur adiectiue dicens dum est nulla tenus hac tenus qua tenus semper sub duobus accentibus perferendo. Si vero non tenentur adiectiue et in vi ablatiuorum efficiuntur dictiones compositae ex illis et perpositione tenus et tunc dicitur hactenus nullatenus quatenus sub uno accentu posito super ante penultimum syllaba. Et quod dicit per duas peres ponit per una cum dicit nullatenus dicimus cum dixisse hoc non quod vellet nullaten? non esse dictioem perpositam sed quod ille due peres integre iunguntur in illa positione. Nec hugo. Papianus scdm vsum propria videtur stare opinione. Vnde dicit hac tenus quecumque ad artem due sunt peres pronome et perpositio sic pube tenus et circū tenus sed obtinuit vsus pro vna per te haberi sed pro aduerbio tempis. Tercij dicunt quod tenus aliquando postponit dictioem casuali ut hac tenus per h qua tenus ore tenus verbo ten? et tunc non inde prouenit perpositio imo oratio. Tenus autem perpositio quod quasi semper postponit disiuncti a suo ablatiuo proferit quod tunc scdm per nunquam per compositioem prepositiones sic postpositae proferuntur. Cum ergo dicitur quod tenus verbo tenus circū tenus hac tenus sunt due peres et sub duobus accentibus proferende et te acuitur quod prepositio postposita suo casuali seruat generale regulam accentuum que est ut bisyllabe prepositiones acciuit penultimum. Vnde dicit per in tractatu per positionum sine prepositio est et verbum sed

accentu differt q̄ndo preponit̄ . p̄posita em̄ graua
tur veraq; sillaba . vt sine timore . postposita penl̄ .
acuit . vt te sine nil altū mens ichoat . De hoc etiā
vide infra in impedimēto distinctōis . Si vero te-
nus postponit̄ dictōi nō casuali tūc pōt esse o-
positio . vt protenus . qd̄ oponit̄ a p̄cul & tenus . & a-
ctenus sine h . qd̄ cōponit̄ ex ac aduerbio & tenus
Vnde papias bñ dicit actenus eē opositū . & tunc
sine h . scribit̄ . quādo vero ē ibi h . sūt due p̄tes . &
duobus accentib; p̄ferende . hac . & tenus . & acuit̄
te . Sed q; dicit pap̄ . eatenus esse dictōem . ideo h̄
facit . q; est oratō non p̄fecta . Et p̄pter hoc etiā di-
cit . q; quatenus est aduerbiū . id est . aduerbij loco
sumptū . q; p̄positio cum casuali equipollet aduer-
bio . Vel potest dici . q; papias loquit̄ p̄ suo tempe
quia forte tūc vsualiter dicebat̄ . oraten; grauata
te . sed s̄m artem acuenda est . & hoc videt̄ notasse
papias cū dicit hac tenus . q̄ntuz ad artē aūe sunt
due p̄tes . p̄nomē & p̄positō . sicut pube ten; . sed
vsus obtinuit p̄ vna p̄te haberi . Sed nunc moder-
ni lrāi om̄iter dicunt . q; pubetenus & ha ctenus
& hmōi sunt dictiones . & acuitur te . q; p̄positio
postposita suo casuali seruat p̄prium accentum vt
dictum est . De qua ten; dicendū . q; sunt due p̄tes
& qd̄ dicit hug; . q; quatenus; semp scribitur per e .
& quatin; nichil est . non credit̄ ei . imo quatinus
put p̄ i . est scribendū deriuat̄ a qua . & est simplex
Vnde dicit papias . Quatin; put est diunctio cau-
salis p̄ i . scribitur . Potest etiā esse diunctio adiun-
ctiua . Hoc etiā vult grecism; qui dicit . Dictio q;
tin; ē oratio qua ten; esto . Dictio sub media bre-
uis est oratō longa Si fiat prosa . breuiat tamē vt;
q; metrum . Nec vlcia opinio p̄babilior est & cō-
munior . Sed hic orit̄ questio quedā difficilis & nō
dissilanda . Dictū est em̄ q; oratenus hacten; p̄
quatenus & hmōi sunt due p̄tes . & duobus accen-
tibus regende . Sed quid dicem; de nullaten; . vl;
latenus omēs om̄iter p̄ferunt has dictiones sub
vno accentu tamq̄ sint dictiones oposite . Ad hoc
dico . q; nō sunt hmōi oratōes dictōes oposite . sed
sunt q̄dam irregulares vocū cōgeries . q; s̄m vsus
sub vno accentu acuto posito sup̄ anpenul . p̄ferū-
tur ac si essent vna dictio cōposita . Et talis irregu-
laris vocum ogeries inuenitur in multis alijs . sic in e-
uestigio extemplo Vñ diē maijster bene In ope do-
nati . inuenim; q; p̄positō videt̄ p̄ opositōem veni-
re cū sequētī casuali . vt inuicem extemplo & nō exi-
plo . q; p̄positō non corrūpit casum cui transtie-
ue adiungit̄ . id est . acim & ablatim sequentem . et
ita nichil est dictū extemplo . Similiter videm; opositi-
ones esse o similes . decetero . defacili . eximproviso
euestigio . quas omēs dicit̄ in veritate non eē o-
positōes . sed irregulares vocū ogeries . & hoc ideo
q; casus cū sua p̄positōne fungit̄ loco aduerbij vel
aduerbialis determinatōnis . vnde possūt casualia
cū suis p̄positōibus ad interrogaciones aduerbio-
rum responderi . vt quo vadis . ad urbem . q̄liter fiet
hoc . defacili . q̄liter introiuit iste . eximproviso . qñ
venisti . ex templo . id est . statim Sic ergo vt dictū
est . q; nullaten; . vllaten; & hmōi non sūt opositō-
nes . sed quedā irregulares vocū ogeries . que sub
vno accentu s̄m vsū p̄ferunt ac si eēt vna dictō
Et hoc innuit prislian; in tractatu adubioz vbi a-
git de abnegatis dic̄ . est q̄ndo due p̄tes ponūtur
pro vna . vt nullomō nullaten; . Si aut̄ vlcen; vel
instare & dicere . ergo a simili oraten; . hacten; &
hmōi possūt s̄b vno accentu p̄ferri Dico . q; n̄ seq̄

tur . q; predicta sunt q̄dam irregulares ogeries vo-
cū & improprietates artis . & impprietates nō sūt
extendēde . licet p̄pter om̄nē vsū vel p̄pter poeti-
cam auctoritatē sūt sustinēde . & ita similiū idē sit
iudiciū

De opositis ab vbi .

Opositis ab vbi osuevit q̄ri . vt alicubi
atubi . astubi . postubi . nūcubi zc̄ Dico . q;
vbi recipit vnde cī itcōpositōes & adie-
ctiōnes . vt sicubi . necubi . alicubi . nūcubi . ecubi . vbi
q; . vbiabi . vbiuis . vbiliber . vbiūq; . vbinā . Et q̄li-
bet istaz dictiōnū vno accentu regit̄ cū sit vna di-
ctio . Vnde sicubi . necubi . alicubi . nūcubi . ecubi .
acuit̄ ātepenl̄ . vbiq; vero acuit̄ penl̄ . De alijs pōt
patere . Inueniunt̄ etiā q̄dam vocū aggregatōnes .
q; vident̄ esse oposite ab vbi . sed p̄prie non sūt o-
positiōes s; q̄dam irregulares vocū ogeries . vt acu-
bi . astubi . postubi . q; fungunt̄ loco vni; dictiōnis
s; postq̄ vel s; vel alterius osilis dictōis . & tūc
ad denotand; q; due dictōes ponunt̄ p̄ vna debēt
sub vno accētū proferri . vt videlicet anpenl̄ . acuat̄ .
Possunt nichilomin; poni in vi duaz dictōnum .
vt maifestū ē . vt at ubi . id ē . s; postq̄ . s; q̄ndo . Vñ
de ad galathas . At ubi venit plenitudo t̄pis . id ē .
s; postq̄ . & tūc constat q; regunt̄ duob; principa-
lib; accētibus . Et similiter d̄ ast ubi . post ubi . & si-
milib; . Si aliq̄ndo hmōi irregulares vocū ogeries
inueniantur . De compositis ab inde & longe in
fra dicam in impedimēto distinctōnis . Nec d̄ accē-
tu p̄tū etiā indeclinabiliū dicta sūt

De sex impedimētis accētus

Vnc septimo loco restat determinare de
impedimētis accētus . Scias ergo . q;
impedimēta regular; de accētū traditaz
sunt sex . s; osilio . differētia . sortium . vsus . ende-
sis . distinctio . De vnoquoq; istoz nunc p̄ ordinez
videamus .

Oncisio impedit naturalē accētum . quia
sup̄ quancūq; sillabā fuerit accētus in in-
tegra dictōne . sup̄ eandē remanet in cor-
rupta . vt amat p̄ amauit . circumflectit em̄ hanc sil-
labam mat̄ sic amauit . & eandē pdu . Similiter desi-
nencia in as . seu gētilia . siue patria circumflectunt̄
vltimā causa cōcisionis . q; illa eadem circumflecte-
batur i integris . vt nostras . vestras . cuias . arpinal̄
rauēnas . & his similia . quorū nēi olim fuerūt . no-
stratis . vestratis . cuiatis . arpimatis . rauēnatis . pe-
nul . circumflexa . Similiter q̄ris . istic . illic circumflectūt
vltimā . q; integra eoz fuerūt quiritis . illicce istic
ce . q; nost̄ro tpe per ocisionē proferunt̄ . sic vult
prislian; in . iij . li . d . vbi determinat de definitibus
in as . Illud idem oingit̄ in v̄tis apocopatis . quoz
nēi corripunt̄ in antepenl̄ . quāuis ibidē sit accētus
acut; . vt virgili; o virgili . mercurius o mercuri-
martirius o martiri . vult; vultei . gaius gai . Tales
em̄ v̄ti acuit̄ penul . quāuis ip̄a sit breuis sic illa
eadem acuit̄ in n̄tis eoz . & acueretur in illis n̄tis
virgilie . mercurie . martirie . si vsus habet; . ergo s̄b
tracta vltima vocali . oportuit q; accētus acutus
remanet; super eandē sillabā sup̄ quā fuiss; in inte-
gris . sic probat̄ p̄s . in li . vij . b . Vbi determinat de
v̄tio singulari secūde declinatōnis . Ostendit etiāz
ibidem . q; vultei . pompeii . sūt duarū sillabarū . & i-
est ibi osonans . & gai monasillabū est . Vide in ter-
cia parte . vbi agit de n̄tio secūde declinatōnis . S; obicitur
otra hoc documentū de compositis ab in-
de aduerbio . vt exinde . subinde . deide . p̄inde . qm̄
hec integra habent accentū super ātepenul . s; scā

conciſione habent accentū ſupra hanc ſyllabam in.
vt exim. ſubin. pin. deim. Ad hoc dico. q̄ inteḡ nō
habuerunt accentū acutū ſup antepenul. p̄ naturā
cū penl. eſſet longa poſitōe ad quā p̄tinebat primā
palis accentus. & ideo facta corrupōne ſue con
ciſione vltime ſyllabe. accent⁹ reuertit ad locū ſuū
id ē. ad ſyllabam in. **I**tem obijciē de hoc verbo
petijte pro petiuit. q̄ non habet accentū ſup penl.
Dico. q̄ mutatō t̄pis hoc fecit. quia petiuit. p̄du
penul. ſ; petijte corri. p̄pter vocalē ſequentē. Simili
ter deū acuit penul. p̄ deorum. & non videt̄ regu
lam conciſionis ſeruare. q̄ deū acuit penul. ſ; deo
rum flectit. Dico q̄ hoc fit p̄pter ſubtractōem vo
calis. Regula em̄ de deciſione intelligitur remanēte
eadem vocali. Sicut vult p̄. in. vij. libro. vbi agit̄
de v̄is ſecunde declinatōnis. In abſciſionib⁹ inq̄t
ſi ea vocalis in qua ē accent⁹ integra manet. ſeruatur
etiam accent⁹; inteḡrū. vt audijte audiuit. noſtras
noſtratis. illic illic.

De mutatōne accentus cauſa differentie.

Cauſa differentie ſepe mutat̄ vel corrupit
naturalis accent⁹. vt pone aduer
bium acuit vltimā ad differentiaz huius
verbi pone. q̄ circūflectit primaz. Similiter circū
q̄ndo poſtponit̄ caſuali. acuit vltimā ad differentia
huius nois circū. vt maria omia circū. Similiē er
go nomē circūflectit vltimā. ad differentia huius
diuictōnis ergo. Et alio & aliquo habent accent⁹
in fine ad differentia noim ſic alius & hoc poſſeſſi
uum cui⁹ in fine acuit ad differentia huius ifinici
nois cuius ia iū Sed q̄rit̄ q̄re in multis alijs tal dif
ferentia non ſeruatur. vt modo. ſero. cito. crebro ve
ro. Deberēt em̄ & hec mutare accentū ad differen
tiam noim. Ad hoc dico. q̄ ſufficit differentia t̄pis
in vltia ſyllaba. q̄ q̄ndo ſunt aduerbia h̄nt vltimaz
corruptā. ſed q̄n ſunt noia p̄ducūt eam. Tamē d̄i
& ablati aduerbialiter poſiti non mutat̄ accent⁹
vt liquido. ſecreto. tuto. & ſilia q̄ non trāſeunt in
aduerbia. quāuis ponant̄ adūbially. vñ habēt vl
timā lōgam ſicut & noia. vt vult maĩſter bñ. Hic
nota. q̄ ſic d̄i. p̄. in. xv. li. i tractatu de aduerbijs
Aduerbia veientia a noibus ſecunde declinatōnis
puertunt o. in e. longā. vt huic claro clare. huic op
timo optie. Multa aut̄ ex ſup̄dictis noib⁹ ip̄a ter
minatōe d̄i p̄ aduerbijs accipiunt̄. vt falſo. ofulco
poſtremo. ſedulo. augurato. maĩſteſto puato. p̄ca
riſo. merito. & ſepe corripit̄. o. terminalē q̄n i ad
uerbia tranſeūt. vt cito. ſero. modo neceſſario. Di
citur & neceſſarie. verū & vero. p̄mum & primo.
Iſta ſm maĩſtrū bene p̄ducūt o. & ſilia vt vidisti
Excipit tamē tria ſp̄cialiter. de quib⁹ etiā p̄. exem
plificat. ut paruit. Vñ dicit̄ maĩſter bene. In o. p̄
ductā d̄i & ablati. ſine ponant̄ caſualit̄. ſue aduer
bialiter. vt merito. p̄ter gerūdīa q̄ ſm donatū con
munia ſūt. vt legēdo. & p̄ter cito. ſero. mō & alia
paucā q̄ poſita aduerbialiter omunia ſūt Vnde pa
tet. q̄ h̄mōi d̄i i o. aduerbialiter poſiti non acuit̄
in fine. nec etiā alia aduerbia viſi pauca exceptis
aduerbijs in o. q̄ ſiunt a p̄nomibus. vt eo. alio ali
quo. & ſilibus ſic dixi ſup̄ q̄ndo determināui de ad
uerbijs terminatib⁹ in o. & p̄pter hoc multi dicūt
q̄ multo. tāto. quāto. cū ſint d̄i aduerbialiter po
ſiti non debēt in fine acui cū non ſint p̄nomia nec
etiā ſequant̄ regulā ſecūdi modi p̄nom. vt quis.
vnus. tot⁹. ali⁹. &c. Huiusmodi em̄ q̄ descendunt a
noibus ſeq̄ntibus regulā ſecūdi modi p̄nom. q̄ q̄
dam putauerūt p̄nomia acuit̄ vltimā ſic & adūbia

i o. q̄ veniūt a p̄noib⁹. vt illo. eo. alio. & opoſita a
q̄. vt ſiquo. neq̄. alioq̄. ecq̄. quoq̄. oia iſta a q̄
aduerbio loci p̄ponunt̄. Canis aut̄ non mutat̄ accē
tum. ad differentia hui⁹ verbi canis. q̄ veraq̄ eſt
p̄cipalis ps. & certā habet differentiam p̄pter acci
dentia ſua & neutra dependet ab altera. ſed vbi
differentia habet locū debet vnū ab altero per or
dinē depēdere. ita p̄t in ſimilibus dici & eſt. ver
bum vile. & notabile. (niſi in aliquib⁹ p̄munis
vſus contradicat. vel exp̄ſſa autoritas) & gen era
liter obſeruandū.

De mutatōne accent⁹ cauſa conſortij

Conſortij cauſa quādoq̄ regula naturalis
accēt⁹ n̄ ſeruatur. vñ cuius cui⁹ acuit̄ penl.
p̄pter conſortium maſculini q̄ eſt cuius.
& vtraq̄ pleraq̄ acuit̄ penl. p̄pter oſortium maſculi
nozum & neutroz ſuoz in quib⁹ penul. de neceſſi
tate acuitur. vt vterq̄ vterunq̄. plerūq̄. pler unq̄
Potest tamē eſſe in cauſa cōiunctio endetica ſue
epictaſis. id eſt. ſyllabica adiectio. ſez q̄. Idem p̄t
dici de opoſitis ab hoc verbo facio. q̄ recimēt a i cō
poſitōne que p̄pter conſortium p̄me p̄ſone in q̄ ante
penultia acuit̄ eadem facta penl. acuit̄ in ſecunda
p̄ſona. vt benefacio benefacis. quāuis ip̄a ſit bre
uis. Similiter tepefacio facis facit. Si vero corru
patur illa vocalis a. ut inſicio. tunc non ſeruatur con
ſortium accent⁹. vt inſicio cis cir. ſicut vult p̄ſtianus
in. vij. li. c. dicens. Si vero facio verbo vel ſio ite
gris manentibus aliud verbū inſinitū āte ea opoſit̄
non ſolum ſignificatōes & cōiugatōes inteḡraſ
ſeruatur. ſ; etiā accēt⁹. ut calefacio cis cit. tepefacio.
cis cit. In ſcda ei & tertia p̄ſona penl. acuit̄. quāuis
ſint breues. Sicut caleſio ſis ſit & tepeſio ſis ſit. ſi
nales ſeruatur accentus in ſecunda & tertia p̄ſona
quos habēt in ſimplicibus. Idē etiā p̄tingit i hoc
verbo ſideiubeo bes bet. quia ſecūda p̄ſona & ter
cia acuit̄ penul. p̄pter oſortium p̄me p̄ſone. quan
uis hec ſyllaba iu. ſit breuis. Et hac ratōe poſſum⁹
dicere vſucapio pis pit. penultia acuta p̄pter oſor
tium p̄me p̄ſone. ſed iam multi grauat̄ eam q̄ lau
do. & bene p̄t fieri cū ſit breuis. Idem cōingit in
hoc verbo beneplacito vt dicat̄ beneplacet cet penl.
acuta p̄pter oſortium p̄me p̄ſone. Q̄ em̄ beneplacito
ſit opoſitum. patet p̄ hoc nomē beneplacitū deriu
tum ab eo. ut beneplacitum eſt domino habitare i
eo. vel lego ad beneplacitum tuum.

Uſus turbat accētum

Su mediante quādoq̄ regule p̄dicte ge
neralē accētum non ſeruatur. ut ſatis dare
penul. acuta cū deberz eam grauare. q̄
breuis ē. ſic dicim⁹ circū dare penul. grauata. Sed
vſus debet aliquid ratōis habē. Dico ergo id ideo
p̄riſſe. q̄ i digeſto. & i alijs li. legalibus hoc ver
bum ſatis dare p̄ diuiſionē p̄fertur. ut reus debz ad
eſſe. ſatisq̄ dare. Et id hoc verbum d̄e ſeruatur ac
cētum acutum quē habet in ſimplicitate Vſus etiā
habet. q̄ omia opoſita a duo vel tria habeant accē
tum acutum ſup penul. ut viginti duo viginti tria.
quāuis illa ſit breuis. S; id hoc p̄tingit. quia plus
certitudinis ē in vltimo naturali q̄ i p̄mo cauſa de
clinatōnis & gn̄is q̄ diſtinguit. & id remanet ac
cētus in penul. ſimplicis. Vſus etiā acuit̄ penul
timā quozundā noim lat mozz. ut lombardia. recto
ria. papia quāuis ip̄a ſit breuis. S; dicim⁹. q̄ hoc
p̄tingit cauſa imitatiois. Imitat̄ em̄ greca deſinetia i.
a. q̄ habent penul. acuta. ut comedia. traedia. phi
loſophia. thelogia. & his ſimilia. **E**t ſciendū. q̄

greca possunt corripere sberacta vna vocali d̄ dyptō
 go que ē ibi scz ei-ct possunt eandē p̄ouere. Sed
 i cōmuni sermone semp retinemus accentū acutū
 vel circūflexū & nunq̄ grauē. vt maria. quāuis
 possit corripī. Vnde prudenti? Nec mea post ma
 ria potis est p̄stringere iura. Potest etiā pdu. p̄nl
 Juxta illud. Transiuit maria cū fratre beata maria
 Si ergo q̄dam latīna p̄ grecismū habent accentū su
 per penul. q̄d causa maioris boatis videt̄ contige
 re. qz d̄cōes grece plate oze rotūdo magis sonāe
 ita vult maijster bñ. Hug. dicit. qz noīa notha pos
 sunt in penul. corz. & produci p̄ volūtate legētis
 vt scenophagia. vt dixi sup̄ vbi posui regulas gna
 les ad cognoscendū accētū cuiuslibet sillabe. Sicut ha
 bet vsus. vt dicam? vicecomes. archi comes. archi
 coquus. penl. acuta. sed hoc facit potētia nū. q̄a re
 manet incorrupt? & ideo non amittit accentum.
 Non autē est hoc ignorandū. qz sicut dicit p̄. i. vij.
 libro tractans de d̄o plurali secunde declinatōis
 Oportet scire q̄dem analogie ratem. vsus etiā
 autorum magis emulari. Attende hoc diligenter.
 qz p̄stī. non dicit simpliciter vsū s̄ vsū autorū. Vñ
 vide ne decipiaris p̄ equiuocatōez in vsu. sumēdo
 scz vsus ydiorū. imo potius abusū p̄ vsu autorū
 & in arte acten? p̄torū. Nam vt dicit Ambrosius
 Vulgi vsus non p̄iudicat veritati. Consiliū hug.
 Si vis illud seruare in hmōi tale est. Dicit em̄ i. q̄s
 vel qui. Quisputas est vna dictio simplex. & est
 ibi putas sillabica adiectio. & debet proferri sub
 vno accentu acuto posito super antepenultimam
 vt ibi. Quisputas maior est in regno celoꝝ. Si tñ i
 aliqua ecclesia tibi legendum fuerit. cuius abusū
 quis putas. p̄ duabus accipiat p̄ibus. nos p̄sulen
 do p̄sulum? vt abusum illi? ecclesie sequaris. nisi t̄a
 te fueris autoritatis. qz p̄uū vsus corrigere valeas
 Velle nanqz videri sapientē inter ifanos & ydiorū
 quodā species furoris est.

De mutatiōne accentū causa enclisis.

Enclisis. id est inclinatio mutat naturalem
 accentū. Sed sic enclisis i principio & sic
 in fine. In principio sic p̄ hmōi p̄tulas.
 si num. & ne. vt siquis. nunq̄s. nequis. & hoc fit s̄m
 grecos. qz sepe faciūt enclisim i principio. Iste igit̄
 p̄ticle inclinat accentū sequentis sillabe ad se. id ē
 trahunt accentū ad se. ita qz non est principalis ac
 cent? sup̄ sequentē sillabam. sed sup̄ p̄mā. & talis
 accentus reduct? sup̄ p̄mā sillabam circūflex? est.
 vt siquis. nūquis. nequis. & in talibus bene seruaē
 regula naturalis accentū. Propter eandē enclisim
 dicit? neq̄ndo antepenul. acuta. cū deberet penl.
 acui. qz longa est positōne. Similiter est dicendū
 aliq̄n̄ atepenul. acuta. non ad differentiā hui? abla
 tiū aliq̄nto. vt videt̄ velle p̄stian? sed causa cō
 fortij. scz vt penul. hui? aduerbij quādo grauetur
 in hac positōne sic in alijs. vt siq̄ndo. neq̄ndo. ali
 quādo. sic dicit maijster bene. P̄stian? autē in. xv.
 libro in tractatu de aduerbijs sic dicit. Inde & ex
 eo opposita. vt deinde. subinde. p̄inde. exinde. p̄ide
 que omīa atepenul. habēt acutaz. Vel quia p̄ adie
 ctōem habent de. ut q̄busdā videt̄. Vnde frequen
 ter inuenit̄. exin. pin. dein. vel magis. qz p̄positio
 nes separe grauanē. vt iuncte esse ostenduntur.
 acutū in his assumpserūt accentū. quō & iunctio
 si. & ne. aduerbio q̄ndo p̄ponunt̄ q̄ndoqz. vt siq̄n
 do. neq̄ndo. Nam aliquādo differentiē causa ab ali
 quāto. qd̄ osimilē sonū habere videt̄. acuit atepenl.
 ita dicit p̄st. Illud qd̄ est dictū sup̄ a maijstro be.

ne magis est ratio essentialis. sed qz aliq̄ndo causa
 p̄ortij atepenl. acuat. non ad differentiā de aliq̄n̄
 to. Differt autē enclisis facta in principio ab illa q̄
 fit in fine. qz illa que fit i principio habet sup̄ se p̄i
 cipalē accentū. scz acutum vel circūflexū. Finalis
 autē semp habet grauē. Enclisis autē in fine accidit
 his tribus iunctōibus que. ne. ue. qz inclinat accē
 tum p̄cedentis sillabe ad se. id ē. trahunt accentum
 illi? sillabe sup̄ quā erat principalis accēt? i p̄cedē
 ti dictōne ad vltimā sillabā eiusdē dictōis. Ita qz
 finis eiusdē dictōnis acuit vel circūflext̄. & se
 quens iunctio enclitica semp grauat. vt dixitqz.
 legisne. cōterue. & ita corripunt̄ ibi duo accent?
 qz in p̄cedenti dictōe mutat̄ principal' accent? de
 suo loco ad vltimū. & ip̄a iunctio enclitica q̄. de
 beret naturaliter acui cum sit breuis ibi grauat. &
 hoc ideo p̄tingit. qz cū deberet grauari si p̄cederet
 oportet eā eundem accentū seruare postertus quez
 habuit? prius. & sic amisso p̄cipali accētū p̄ferē
 cū p̄cedenti dictōne. acū est? vna dictio secū. q̄n
 doqz tñ n̄ inclinat accentū p̄cedētis sillabe. qd̄ acci
 dit p̄pter corruptōez p̄cedentis vocalis. vt hiccine
 cum deberet dia heccene. corrupta em̄ est ibi silla
 bica adiectio. qz non erat de substantia dictōis. nec
 habebat aliq̄n̄ accentū sup̄ se cū careat significatō
 ne. & non sit dictio. & hoc factū est causa maioris
 elegantie. vel causa necessitatis. qz nō ē ponendus
 p̄cipalis accēt? sup̄ aliq̄n̄ sillabicā adiectōez. cū
 penitus careat sensu. & sic necessitas cogit eaz cor
 rumpi. ne diceremus heccene posito accentu acuto
 sup̄ penul. Similiter vndiqz & deniqz non inclinat
 accentū. qz p̄cedēs vocalis corrupta ē. Nā vndiqz
 p̄p̄tetur ex vnde. & qz. deniqz ex denuo. & qz. cau
 sa quoqz differentiē amittit q̄ndoqz iunctio encliti
 ca vim suā. vt itaqz. vtiqz. atepenul. acuta. quādo
 sunt dictōes oppositae. Quz em̄ sine oppositōe accipiū
 tur habent accētū sup̄ penl. seruata natura ip̄ius en
 clisis. & merito. qz melius seruat vim suā iunctio
 enclitica extra oppositōem q̄ in oppositōne. Similit̄
 cessat inclinatio p̄cedētis sillabe. q̄ndo iunctio en
 clitica iungit monosillabā dictōne. vt mulier. vir
 qz currūt. Non em̄ inuenit̄ atē finalē sillabā quā in
 clinet. Dicunt etiā quidā. qz causa interrogatōnis
 iunctio enclitica amittit vim suā. vt currit ne for
 tes platoqz. Videt̄ em̄ acui. Ad hoc dico. qz iun
 ctiones enclitice causa corruptōnis vel differentiē
 vel monosillabe dictōnis amittūt inclinatioē p̄ce
 dentis sillabe. ip̄e tamē semp grauanē. S̄z cā interroga
 tionis nullo modo. vt legisne. Non em̄ inclinat ac
 centus p̄cedētis sillabe sup̄ vltimā hui? verbi legis
 sed ip̄a iunctio videt̄ ibi retinē naturalē accentum
 id ē. acutū qd̄ alibi non facit. & hoc p̄tingit ex mō
 interrogatōis. Enclisis etiā facit vt dicam? vbiqz pe
 nul. acuta. quāuis ip̄a sit om̄nis. id ē. longa vl bre
 uis. Vel dicam? qz in accētū potius fuit cedendū
 longitudo qz breuitati. cū longa sit dignior breui
 Rectius ergo videt̄. qz iunctio enclitica in fine in
 terrogatiue orationis posita. q̄ntum ad accentum
 oratōnis acuit. & q̄ntum ad se grauat. Et qz dicit?
 d̄ iunctio qz. possum? dicere d̄ eadē q̄ndo ē sil
 labica adiectio. vt plerūqz. plerūqz. plerūqz. Vel
 sufficit rō sup̄ assignata. Proferē etiā sub rōe en
 clitice hec p̄positō cum quādo postponit̄ his pro
 nomimib? te. me. se. nobis. vobis. qz ip̄a grauat. ac
 si est? vna dictio cum p̄cedēti pronomine cum de
 berz acui. eo qz breuis ē & ponit accētum circūfle
 xum sup̄ vltimā sillabā p̄cedentium ablatiuorum

& sic inclinatur. ut nobiscū. vobiscū. sed pcedēte mo-
 nosyllabo ablatio non videt inclinare. cū ipse ablati-
 p se circumflectit. ut mecum. tecum. secum. Nisi dicat?
 q̄ inclinatur accentū ad se. eo q̄ ipsa ppositio inclinatur
 id est. grauat. Hoc autē fit. q̄ cum deberet illis ab-
 latus p̄posi ut grauarē. sic facit cū alijs ablatiuis
 oportet. q̄ postposita faciat illud idē. id ē. ut ḡue-
 tur. Postponitur autē huic ablatiuis nobis. cā vitā.
 di cacephaton. Alijs autē ablatiuis eiusdē modi post-
 ponit causa oportet. Si em̄ postponatur alijs ablatiuis
 acuitur. ut quicum. quibuscum. Et h̄o ideo q̄ p̄o-
 p̄poni. ut cū qui. cū quibus. sic vult p̄stian? in. xiiij.
 libro in tractatu p̄positōnū g. dicens. Cū p̄ solam
 appositōem inueniē. Nec mirū cū loco eius in cōpo-
 sitōne semp con. p. o. sponatur. ut diungo. & ita cum
 p̄positō q̄ p̄noib? postponit. enclitice vice fūgi-
 tur. ut mecum. tecum. secum. nobiscū. vobiscū. zc. Alijs
 vero postposita acuitur ut quocum. quacum. quecū
 quibuscū. Et in. xij. libro p̄positōnū g. dicit p̄stian?
 postposita acuitur. ut quocū. quacū. quecū q̄buscūz
 Et in. xij. li. p̄positōnū g. dicit p̄. Mecū autē tecum
 secū. nobiscū & vobiscū. p̄ anastrophē cū p̄noie
 p̄positō cū est. Quō si dicam. p̄ter te. & te p̄ter
 idem significo. Et cū quibus? & quibus? cū. sic cū me.
 & mecum. Nam antiquissimi verūq; dicebāt. Sed
 in plur. ali p̄noie p̄one cacephati cā. dicere solebant
 p̄ anastrophē. nobiscū p̄ cū nobis.

De impedimēto causa distmctōis.

Distinctio impedit regulas quāq; natura-
 lis accentus. Distinctio nāq; est cā. quare
 omnia pposita ab inde hnt accentū acutū
 sup̄ antepenul. ut exinde. deinde. p̄inde. subinde. cū
 penul. q̄ est longa positōne debet; s̄m regulam acui.
 De hoc vide infra i. dē. P̄stian? autē hoc fieri dicit p̄ gre-
 cismū. id est. p̄ grecorū morē. q̄ idem dicit in qui-
 busdā aduerbijs grecis. Et id fit. ne p̄positō videat
 tur p̄ appositōem venire. si scz grauarē. Acuit ergo
 ut ostendat q̄ p̄positōem venit. Vñ in. xiiij. li. t.
 dicit sic p̄. Cū apud grecos p̄positō pposita cum
 dictōnibus alijs quibusdā penul. hntibus acu-
 tam antepenul. eā facit si addit significatōni aliqd. a
 pud nos in vno aduerbio hoc solet facere idē. de
 inde. exinde. p̄inde. p̄inde. subinde. ne si grauarē
 p̄positō p̄ appositōem eē putet̄ atē aduerbiū quod
 fieri non licet. Et in. xij. libro b. dicit. Inde. & ex eo
 pposita deinde subinde. p̄inde. exinde. oīa antepenul. hnt
 acutā. Vel q̄ p̄ adiectōem habet de. ut quibusdā
 videt. Vnde frequēter inuenim? exim. dem. Vel ma-
 gis. q̄ p̄positōnes sepe grauarē. ut diuncte esse
 ostendat. acutū in his assumpserūt accentū. Quō
 diunctio si. & ne. aduerbio. q̄ndo p̄ponunt quādo
 q̄. ut siquādo. nequādo. zc. ut dixi sup̄ de ppositis a
 quādo in impedimēto enclitice. Sed videt q̄ eadem
 ratōne possit dici. abimeus. deime? delonge. deorsū
 desursum. seorsum. antepenul. acuta. Item p̄. m. li.
 de accentu dicit. Q̄ omnia aduerbia pposita q̄ a p̄po-
 sitōibus sponunt sub vno accentu p̄nunciāda sūt.
 ut deinde. exinde. Sed deinde & exinde. de quibus
 exēplificat p̄. acutū antepenul. ergo a simili alia ad-
 uerbia pposita a p̄positōibus. ut deime? delonge.
 deorsūz. & hmōi. Vidistis. q̄ p̄. dicit. q̄ aduerbia
 pposita a p̄positōibus sub vno accentu debet p̄fer-
 ri. tamē non dicit q̄ sillaba debeat acui penul. v̄ an-
 tepenul. & id cū h̄o ē multiplex opinio. Quidā em̄
 si q̄ritur ab eis. sup̄ quā sillabam obseruādu est ille
 vn? p̄cipalis accentus. Dicūt. q̄ facta p̄sideratōne
 ad p̄cipā legem & naturā accentuādi debet acui i

penul. cū sit longa positōne. Facta autē p̄sideratōe
 ad abiguitatē remouēdā q̄ possz eē. v̄z sic vna di-
 ctō vel oratō debet acui i antepenul. Vñ diuisimode
 diuersi p̄siderando ipsa diuisimode p̄nūciant. & ista
 fuit opinio fratris roberti anglici. Alij dicūt. q̄ se-
 per antepenul. debet acui. ne videant̄ eē due pres.
 ut deinde. aliq̄ndo. delonge. deorsūz. desursum. seor-
 sum. deinceps. Sūt etiam ali j qui dicūt. q̄ pposita
 ab inde. & quādo acuit antepenul. Alia autē adubiā
 a p̄positōne pposita & aduerbio habete longā penul.
 acuit penul. s̄m regulam ḡnalem accentus. Exciptū
 tur autē q̄dam. scz pposita a longe & oīa. ut alon-
 ge. delonge. econtra. decontra. Itē excipiunt. deim-
 cept. eniuero & pposita ab intus. ut deime? abime?
 Isti s̄m eos antepenul. acuit sicut deinde. & siquādo
 ne scz videantur eē due pres. S; deorsum. desursum
 & similia acuit penul. s; non videt aliqua r̄adabilis
 causa. quare potz delonge et alia q̄ a regula ḡnali
 accentus excipiunt antepenul. acutū. q̄ desursum. deor-
 sum & hmōi. Alij dicunt. q̄ semp in p̄dictis serua-
 tur regula accentus ḡnalis. vñ penul. debet acui cū
 sit positōne longa. nec excipiūt pposita ab inde.
 Et isti muniunt se autoritate p̄. qui dicit. Q̄ in vno
 aduerbio antepenul. acuit. ut inde. deinde. zc. ut dēm
 ē supra. Et ista opinio magis videt eē s̄m artē & in-
 tentōz p̄. & isti? opiniois fuit hug. Vñ ipse dat
 talē ḡnatē regulam in libello d̄ dubio accentu. siue i
 rosario dicens. Est ḡnalis regula quā ex verbis p̄.
 in tractatu p̄positōnis apte diligentia lectoris po-
 terit elicē. Si aliqd aduerbiū penul. habēs longam
 sponatur cum p̄positōne. ppositū idē acuit ipam penul.
 ut alonge. Excepto vno lolo. scz inde. a quo & p̄-
 positōne pposita omnia acuiunt antepenul. ut exide
 ne videant̄ esse due pres si acueret penul. Ex hac re-
 gula patz. q̄ exinde. p̄inde. p̄inde. subinde. deinde.
 debet dici. ut acutus accentus sit in antepenul. Item
 ex h̄o patz q̄ debz dici alonge. delonge. econtra. ab
 intus. deintus. deorsum. desursum. ut acut? accent?
 sit in penul. Ad eoz similitudinē dicimus eē dicē-
 dum deinceps. alioquin. aliūde & similia ut acut?
 accentus sit in penul. licz non sint pposita a p̄positōib?
 & adubijs. Nam deinceps ē ppositū a de & incepto.
 Aliūde ab alius & vnde. Alioqn ab alio & quin.
 Dicūt tamē q̄dam q̄ alioquin sponitur ab alio &
 quin. quantū ponit aduerbialit. q̄ q̄ habet vltimā
 omunē. Dicunt q̄ alioquin in penul. pot corrip̄i &
 ponci. & dicatur alioquin penul. acuta. vel alioquin
 antepenul. acuta. S; ad h̄o dicit pot sic supradictū
 est de vbiq; q̄ in accentu potz ē cedendum lōgicu
 dini q̄ breuitati cū longa sit dignior breui. Et dicit
 etiam hug. q̄ si inueniat aliqd oīa hanc regulam i
 libro de accentu. dicendum ē. q̄ ille liber non ē autēti-
 cus. nec credit q̄ p̄stian? eū pposuerit. Vel si cō-
 posuerit eū secut? ē ibi opiniones aliorū circa p̄di-
 cta. s; in maiori voluit sentit q̄ dēm ē. Et in ista
 opinione sequor eū sine p̄iudicio aliaz opinionum.
 Ad p̄mū ergo q̄ obijebat. q̄ scz eadem ratōne
 qua dicit deinde antepenul. acuta ne videant̄ eē due p̄-
 tesoratoris. ut dicit p̄stian? Potest etiā antepenul.
 acui. ut delonge. deime? deinceps. deorsum. desur-
 sum & sic d̄ similib? Dico q̄ ratō p̄stiani ē aliq̄li-
 ter p̄babilis non sufficiens nec necessaria. Vnde fun-
 damētum illorum q̄ dicunt. q̄ dicendum est. alonge
 deorsū & hmōi. antepenul. acuta ne videant̄ eē due
 pres debile videt q̄ ita a simili possz argui ut dicit
 hug. q̄ eadem ratōne de indico cas. inducitur cis pe-
 nulcia & indico cis grauanda ē. & antepenultima

accidentia ne videantur esse due pres. qd̄ friuolum est
Si adhuc instes & dicas. quare potius antepenul. in
oppositis ab inde acuitur q̄ antepenul. alioz̄ p̄dicto:
rum. sc̄z̄ delonge. deintus. deinceps. deorsū. desur
sum. & similia. Respondeo. q̄ p̄culdubio hec q̄
stio multū vdet̄ arguere. Oportet siquidē inueni
re ratōem specialē. quare potius opposita ab inde an
tepenul. acuit. q̄ alia aduerbia p̄dicta similiter o
posita. sed que est illa. Dico hoc specialiter in cōposi
tis ab inde accidisse. q̄ in omibz̄ oppositis ab h̄o ad
uerbio inde occurrerant sillabe p̄positōales. id est.
habentes materiā vel ymaginē p̄positōnū. ita q̄ si
penul. acueret̄ iam viderentur eē tres p̄positōnes
in illa iunctura. Et sic causa distiguēdi vt̄ ultime
due sillabe tanq̄ p̄positōes in illa iunctura nō sume
rent. sed tanq̄ aduerbiū vnū. accentus ad p̄mam
sillabam trahit̄. Hoc aut̄ non p̄tingit in illis aduer
bijs deintus. abintus. delonge. deorsum. deinceps. e
contra & similibz̄. Et ideo patz̄. q̄ debet̄ penul. acue
re sicut regula dicit̄. & hoc sentit̄ maister bene.
P̄dicta etiā opinio est s̄m̄ p̄. qui dicit̄. Q̄ in
vno aduerbio inde solem? hoc facere. vt̄ sup̄ dixi.
q̄ sc̄z̄ antepenul. acuat̄. vt̄ deinde. Sed vice. q̄dam
hoc sic exponunt. In vno. id est. in vna pre. & q̄
sic illa pars p̄. exponit̄ dicens. In vno sc̄z̄ adūbio
Sed hec expositio non concordat cū textu. imo potius
discordat. q̄ statim sequit̄. inde Vnde text? in. xiiij
li. que sup̄ posui dicit̄. Apud nos in vno adūbio
hoc solem? facere. id est. deinde. qd̄ sc̄z̄ antepenul.
acuit. Vide sup̄. Vñ specialiter & singulariter ex
ponit̄ de hoc aduerbio inde. Ad aliud qd̄ obijcieba
tur de p̄. de accentu vbi dicit̄. Q̄ omnia aduerbia
opposita a p̄positōibus sub vno accentu p̄nuncian
da sunt. vt̄ deinde. exinde. Sed ista de q̄bus exēpli
ficat̄ antepenul. acuit̄. igit̄ & alia aduerbia opposita
a p̄positōne & similia. vt̄ delonge. deorsū zc̄. Di
co. q̄ non sequit̄. q̄ videlicet̄ similitudo attenditur
in ḡnali. hoc est. dictū. sic ista cōposita. sc̄z̄ deinde.
exinde p̄nunciant̄ sub vno accentu. ita alia cōposi
ta de p̄positōne & aduerbio. vt̄ delonge. deorsum
& similia sub vno accētū p̄nuncianda sunt. nō tñ
eo accentu quo deinde. & alia cōposita ab inde. q̄
iam in maiori volumine p̄. declarauit. q̄ in hoc vno
aduerbio inde. hoc solem? facere. q̄ sc̄z̄ ab eo cōpo
sita & p̄positōe habente penul. lōgam antepenul. mo
re grecoz̄ causa differētie acuit̄. sc̄z̄ sub vno accētū
debent p̄ferri acuto. posito q̄nqz̄ sup̄ antepenul.
si penul. sit breuis. vt̄ de p̄. quādoqz̄ sup̄ penul.
si penul. sit longa posite. vt̄ delonge. desursū. dein
tus & sic de similibz̄. Composita etiā ab hoc adū
bio quādo acuit̄ antepenul. sc̄z̄ non causa differētie
vel distinctōnis sicut cōposita ab inde. sc̄z̄ potius p̄
pter enclisim vel consortiū. sicut pleni? ostensuz̄ ē
sup̄ in impedimēto enclisim. Distinctio etiā impe
dit regulas ḡnales naturalis accentus. Quādoqz̄ in
infinitis noibz̄ & aduerbijs q̄ interrogatōez̄ & re
latōem habēt. Similiter in p̄positōibus & cōiunctōi
bus. de quibz̄ taliter ē notandū. Omne interrogati
uū interrogatiōe positū seruat̄ naturalē accentum.
vt̄ quis. acuit̄ em̄ quis. sc̄z̄ qui circūflectit̄. Similit̄
qualis interrogatiōe positū circūflectit̄ p̄mā. Idem
contigit̄ quādo interrogatiō ponunt̄ infinite. quia
seruant̄ naturalē accentū. Sed circa hoc infinitū q̄
sciendū est. q̄ habet duplicē infinitatē. Nam quan
doqz̄ equipollet huic infinito quis. vt̄ nescio q̄ cur
rat. id est. quis & tūc circūflectit̄. Quādo at̄ requirit̄
duo verba. vt̄ qui iterficiet̄ tyrannū p̄mū accipiet

id est. quicūqz̄. & tunc habet accentū contrariū iter
rogatiōni. id est. graue. Idem ē de similibz̄ infinitis
dicendū. vt̄ qualis. q̄nē. qualiter. & quantū zc̄. Et
seruet̄ idē tam in nō q̄ in obliqz̄. Cum aut̄ h̄mōi
interrogatiō ponunt̄ relatiōe distiguendū est. q̄ si
ponunt̄ in p̄textu. id est. in eadem clausula cū suo an
tecedente grauant̄ p̄ oēs sillabas. & hoc ē in locuti
one poni. vt̄ homo qui currit mouetur. & q̄liter le
git̄ fortes. legit̄ plato. Si vero p̄ se ponant̄. id est. ex
tra contextū. hoc est in alia clausula. tūc acuit̄ur ī
illa sillaba ad quā p̄tinet irregularis accentus. vt̄ for
tes currit qui mouet̄. id est. fortes currit & ipse mo
uetur. ita sumit̄ ibi. Qui fuit iacob. qui fuit isaac.
qui fuit abraham. Sunt em̄ h̄mōi nōia & aduerbia
quādoqz̄ inceptiua clausulaz̄. & tūc faciūt̄ relatiōez̄
explicitam. & oportet q̄ tunc acuant̄ ad ostendendū
hanc vim. Quādoqz̄ inserunt̄ clausule sui antecede
tis. & tunc faciūt̄ relatiōez̄ implicitā. vnde trahunt̄
tur ab antecedente suo. & id tunc amittūt̄ naturalē
accentū & regunt̄ graui. Quidā vero dicūt̄ relati
uum in locutiōne poni. quādo immediate adiungit̄
suo verbo. Sc̄z̄ extra locutiōez̄. quādo dictōnes alte
rius capituli cadūt̄ inter relatiuum & verbū. vt̄ pe
trus est amicus meus. q̄ cum ad euz̄ venisset̄ curiali ē
me recepit̄. Habet aut̄ p̄dicta distinctio locū in oī
bus interrogatis noibus & aduerbijs. q̄ relatiōe ac
cipi possunt. vt̄ quis. quis. quātus. quot. quotennis
cui? cuius. quo. qua. vbi. & vnde. quando. cur. q̄n
tum. & qualiter. & quotiens.

Q De accentu prepositōnum.
Causa quoqz̄ distiguendi p̄positōnes va
riant̄ accentus suos & merito. q̄ magis co
herent̄ q̄ alie dictōes. Hic aut̄ large acci
piunt̄ p̄positōes. sc̄z̄ tam vere q̄ aduerbiales. que
aliq̄ndo casui seruiūt̄. sic donatus enumerauit. De
his ergo sicut vult̄ p̄. in. xiiij. li. tres regule dan
tales. Prepositōes p̄ se place acuant̄ in fine. Hoc
sic intelligim? sc̄z̄ q̄n ponunt̄ materialiter. vt̄ ad q̄
pars est. Secūda regula est hec. Omnis p̄positō p̄
posita suo casuali. vt̄ extra domū. vel interposita
suis casualibz̄. vt̄ domū extra tuam. vel p̄posita
casui relato ad suū casuale. vt̄ extra mūdī terminos
grauat̄ omibz̄ sillabis. Locus em̄ talis habet se ad
modū materie ratōe p̄cipij. & id amittit̄ regula
rem accentum. Tercia regula est hec. Prepositōes
postposite casualibz̄ quos exigūt̄. vel posite p̄ de
fectū verborz̄. vt̄ o mi sola mei sup̄ astionatis yma
go. id est. sup̄. Vel posite in fine. vt̄ mille homines
venere sup̄. seruant̄ generalē regulā accentuū que
est. vt̄ monosillabe p̄positōnes acuat̄ur. vt̄ trans p̄
& bisillabe acuit̄ penul. vt̄ vado renū ultra. nisi
differētia p̄hibeat. vt̄ maria oīa circum. Hic et̄ cir
cum acuit̄ vltimā ne sic p̄tē esse nomē. & nisi de
necessitate postponat̄. vt̄ cum. vnde non acuit̄ sed
grauat̄ post ipos qui qz̄ ablatiuos. me. te. se. nobis
vobis quibz̄ non debet̄ p̄poni. Ex p̄dictis patz̄. q̄
sine p̄positō quādo p̄ponit̄ casuali grauat̄ ī vtraqz̄
sillaba vt̄ sine timore. Sed quādo postponit̄ acuit̄
penul. vt̄ te sine nil altū mens inchoat̄ vt̄ dicit̄ p̄
stianus in tractatu p̄positōnum. Ex hoc etiā con
stat̄ q̄ tenus quādo casuali postposit̄ acuit̄ p̄mā.
vt̄ ortenus qz̄ seruat̄ generalē regulam accentus.
Et scias q̄ li versus postponit̄ accusatiuo & ēbit̄
ipm̄ secum ad faciendū vnū aduerbiū locale vt̄ yea
liam versus. Vnde ille accusatiuo? amittit̄ generalē
accentū & grauat̄ oībus sillabis. Vel dicat̄. q̄ sint
due pres. & versus inclināt̄ accentum precedentis

dictōis ad hāc sillabā ver Vnde oēs alie grauā
 & illa sola ibi circūflektitur. & sic ē enclisis. Vn
 de dicit pristian? in xv. libro Ytalia versus. sicilia
 versus. ipe accent? esse opposita monstrat. nisi dica
 mus q? versus inclinat ibi sup̄dicta noīa. Coniun
 ctiones causa distinctionis variant accentū. q̄a pre
 posite oibus grauānt sillabis. vt fortes currit ergo
 mouetur. postposite vero seruāt regularē accētuz
 vt fortes currit mouet ergo. preter encliticas que
 postposite grauānt. quēadmodū si pponerentur.
 Magis aut applicānt iste tres. q̄. ue. ne. q̄. alie diū
 ctiones subiūctiui ordinis. & ideo fuerūt potius
 enclitice. Distinctio insup regularis accētuz cogit
 accentū in alijs sillabis q̄nq; corūpi. vt alpinal pe
 nultia grauata cū sit longa. deberz em̄ acui. sed co
 git eū grauari circūflex? accēt? qui est sup̄ vltimā
 Similiter pasiphe grauāt mediā. quāuis ip̄a sit lon
 ga pp̄ vltimā circūflexā. siliter meimet grauāt me
 diā quāuis sit lōga. qd̄ facit accent? acutus posite?
 sup̄ p̄mā sillabā p se. qz sillabica adiectō nō potuit
 mutae accentū i pnoie. Vñ sic ego & mā. acuit
 p̄mā p se. ita seq̄nte sillabica adiectōe. vt egomet
 meimet. Idem uringit i cōpositis ab hoc verbo fio
 q̄n significat passiōē. vt tepesio fis. fit. Secūda ē
 & tertia psona ppter consoctiū p̄me que habet ac
 centū sup̄ hanc penul. sillabā fi. quā secūda psona
 circūflektit. sed tertia acuit. & ideo corūpit accē
 tus prime sillabe q̄ esset regulariter acuēda. sed p
 pter p̄ncipalem accentū vltime sillabe grauānt. Si
 militer cōposita ab hoc verbo facio grauāt ātepnl
 in impatiuo cū deberent acui ppter sequētē breuē
 sed qz est p̄ncipalis accent? sup̄ hanc sillabam fac.
 ideo oēs alias oportz grauari. vt tepesfac. & bñfac
 Similiter cā distinctōis ponim? accentū sup̄ hanc
 sillabā li. in hoc dōo alicui. qz i3 apd̄ meicos accipi
 tur p̄ trissillabo. Vñ accent? deberet eē sup̄ p̄mā
 sillabam. sed respicim? in accētuz modularōez p̄fai
 cam q̄ accipit illū dēm p̄ teerassillabo. Et iō ponit
 ibi accent? sup̄ hanc sillabā li. tanq̄ esset ātepnl.
 Idem uringit in multis v̄is. vt pompeii. vultei. qui
 debent accentū non habere sup̄ primā sillabā. quia
 bisillabi sūt apd̄ metricos. sed cā d̄scisionis habēt
 accentū sup̄ hāc sillabā e. sicut i integris erat. qz p
 ferunt i p̄fa tanq̄ trissillabi. De hoc etiā sup̄ dixi
 in impedimento confasionis.

Questio de accētuz p̄positōnū & aduerbioz

Queri hic pot. quare aduerbia hnt accēt?
 determinatos. siue pponantur. siue postpo
 nant nisi fuerit differētie cā. p̄positōes vo
 non. Item gramus. q̄re p̄positō p̄posita suo casuali
 guatur omib? sillabis. Postposita vero acuit in p̄n
 apio. & retinet genēalē modū accentuādi. n̄ fuerit
 differētie cā. Solutō. Ad primū dico. qz aduerbia
 determinatā hnt significatōem respectu p̄positōnū
 & eāde; siue pponantur siue postponant. & p̄pterea
 non mutāt suos accent? siue sint āte siue post. Pre
 positōes vero non siliter hnt determinatā significa
 tōem. nec eādem cū pponunt & postponunt. qz p̄
 positōes significāt eādem habitudinē que p̄ casua
 le siḡtur. Vnde eaz significatō ab adianctōne ca
 sualis determinat. Item non hnt eādem significatō
 nem q̄ndo pponunt & postponunt. qz cū pponunt
 modū p̄positōis hnt. q̄ndo at̄ postponunt suis ca
 sualib? q̄si mod̄ aduerbij hnt. Circa em̄ q̄n respicit
 casuale & ei deseruit. p̄positō est. & significatōem
 p̄positōis p̄prie retinet. Q̄n vō p̄ferē sine casua
 li. magis aduerbiū est. & sic hnt aliā significatōem

in pponendo & postponendo. & p̄pterea non hnt
 vnū modum accentuādi determinatuz. sed diuersifi
 catum. Ad scdm̄ dicendū. qz p̄positō signat eādem
 habitudinē q̄ per casuale signat. & hoc cū pponit
 & p̄pterea vnit cū suo casuali q̄si indiuisuz ab ip̄o
 Vnde respicit casuale sicut sillaba respicit dictōz
 cuius est ps ab ip̄a diuisa. Et ad hoc designandū
 grauānt in omibus sillabis cū pponit. & tūc habet
 naturalem accentū p̄positōis quē retinet ad mo
 dum. & p̄ modū vni? sillabe. Quādo aut̄ postpoi
 tur suo casuali non retinet naturālē ordinatōnem.
 nec ponit sub dictōne q̄ cōsignificet idem quod
 ip̄a signat indiuisa a suo casuali. Vnde qz mutat
 ordinatōnem debitā p̄positōis. mutat & accentum
 debitū eidem. Et hoc dupliciter. Si em̄ habeat con
 cidentia cū aliqua p̄coratōnis acuit in fine. p̄pter
 ābiguitatē tollendā. sicut sup̄ dictuz est de hac di
 ctione pone. Si aut̄ non habeat coincidentia cū ali
 qua p̄coratōnis tūc tenet modū accentuādi genēa
 lem seu regularē. & acuit in p̄ncipio vel in medio.
 sic cum determinat ad diuisum.

De accentu interiectionum

Interiectiones. vt dicit ps. in libro de accētuz nullā
 certā regulā accentuādi tenent. Aliq̄n em̄ hnt prin
 cipalem accentū in vltima sillaba. aliquādo in p̄n.
 aliquādo in ātepnul. Potest hic q̄ri de eo qd̄ dicit
 qz interiectiones non seruāt regulā determinatā ac
 centuādi. cum acuānt aliq̄ndo in fine. aliq̄ndo in me
 dio. Videēt em̄ qz implicz opposita. qz si hnt in me
 dio vel in fine accentū. habēt accentū determinatū
 & dicit qz non. & tñ dicit qz habēt accentū in me
 dio vel in fine. Item in maiori dic̄ li. xv. g. Interie
 ctiones non habēt certos accētuz. sed habēt accen
 tum in medio vel in fine. est hrē accentū determina
 tum. q̄re sibi contradicit. Solutō. qz dicit qz non seruāt
 certos accent? h̄o intelligendū ē p̄te p̄ferūē sine
 deliberatōne. scz q̄ndo significāt affectus subito p̄
 latos. & sine deliberatōe animi. & hoc vidēt velle
 ps. q̄ in fine. xv. libri dicit. Optime de accētibus in
 teriectionū docuit donat? qz non sūt certi. quippe
 cum & abscondita voce. id ē. nō plene expressa p̄
 feratur. & qz p̄ affect? smoti qualitate cōfundunt
 in eis accent?. Aliquādo vero significāt affectus
 platos cū deliberatōe. & tūc possunt retinere cer
 tum accentū in medio vel in fine. qz sic non ē p̄rie
 tas in dictis autorum. Aliter h̄o quod dicit ps. qz
 interiectiones nō habēt certos accent?. hoc ē qz nō
 habēt accent? determinatos circ̄ aliquē locum. vel i
 fine tñ. vel in medio tñ. sed nūc in medio. nūc in
 fine. scdm̄ diuersas dispositōnes ip̄ius profere n
 tis. Penes hoc em̄ qd̄ ip̄e p̄ferens afficiēt magis fa
 ciendo morā sup̄ vnam sillabā. q̄ sup̄ alterā. vel ma
 gis deprimēdo vnā q̄ alteram. siue sit mediā. siue
 vltima. penes hoc diuersificāt accētuz interiectionū
 ita qz nō hnt ip̄m certum nec in certo loco. S; hoc
 qz dicit interiectionem accentū hrē in medio vel i fi
 ne. Hoc est intelligendū ex dispositōe ip̄ius p̄ferē
 tis. siue eius q̄ afficiēt. Potest em̄ sic disponi. qz ele
 uet sillabā mediā vel vltimā indifferēter. vel depri
 mat. Dato aut̄. qz interiectiones habeāt accentū su
 pra locum debitū & determinatū. scz quādo p̄ferū
 tur cū deliberatōne. vt dictū est. Tunc querit rō.
 quare magis seruent accentū sup̄ sillabā mediā. vel
 vltimā q̄ sup̄ primā. Ratō aut̄ talis ē. scz. vt i eodē
 fm̄ naturam p̄ artē reducat ad ordinatōnem. qz ita
 est in veritate. qz interiectiones signāt affect? pro
 latos subito. & p̄pterea in fine scdm̄ naturā maxie

fit depressio sed accēt? p̄cipalis cū ōstat i eleuatōe moderat depressiōe. Et p̄pterea ad hoc q̄ ordinatio ista sc̄dm naturā que est in depressiōe r̄ducā ad ordinatiōem que est p̄ artem tenet interiectio accentum in fine vel in loco p̄ximo ip̄i fini

De accentu barbarorum.

Quod accentu autē barbarorū noīm incerti sumus q̄ barbari aliter p̄nunciant q̄ nos. Tamē vt sepius barbare dictiōnes apud Latinos in fine accentuant maxie si sint indeclinabiles. vt iacob. esau. osanna. amen. **Doctrinale.** Q̄is barbara vox nō declinata latine. Accētū sup̄ extre mā seruabit acutum. **Hec** de accentu scriptori & si non lectori cōmemorasse sufficiant. **Nūc** d̄ ethimologia & dialintastica quasi mixtim aliqua edis seram. Sequitur pars tertia.

Secunda pars de accentu explicat

Tercia pars de ethy. & dialin. q̄si mixti incipit.

Ethimologia. vt supra in principio huius op̄is dixi. dicitur ab ethymon q̄d est verū. & logos sermo. Inde ethimologia. id ē tractatus de veritate oīm partium oratiōis absolute. Et s̄b ista cōprehendunt octo p̄teso

rationis & carū accidentia. de quibus aliqua tangā & maxie de noīe. & verbo. & p̄cipio. Et p̄mo de noīe. In fine etiā subiungā de ōstructiōe. & de regimie. Nomē igitur vt dicit p̄se. in secundo maioris. Est ps oratiōis que vnicuiq̄ subiectoz corporū seu rerū om̄nē vel p̄p̄iam distribuit qualitātē. Nomī accidunt sex. species. qualitas. genus. numerus. figura. casus.

De speciebus nominum.

Species est originalis dispositiō dictiōis per quā fit p̄mitiuū vel deriuatiū discretio. Nominū itaq̄ aliud p̄mitiuū. aliud deriuatiū. tam p̄mitiuoz q̄ deriuatiuoz. aliud p̄p̄iū. aliud appellatiū. p̄p̄iū p̄mitiuū. vt nilus. p̄p̄ium deriuatiū. vt nilius. P̄mitiuū appellatiū. vt mons. deriuatiū appellatiū. vt montan. Propriū nomē est illud q̄d p̄p̄iat substantiam & p̄p̄iat qualitātē designat. vt martin. Appellatiū nomē est q̄d naturaliter est om̄ne multoz quos eadē substātia vel q̄litas vel quātitas generalis vel specialis iūgit. Generalis. vt aīal. Specialis vt homo. Species p̄p̄ioz noīm tm̄ sunt quattuor. sc̄z nomen. p̄nomē. cognomē. & agnomē. De quib? infra in quita p̄te d̄no concedere dicā in suis locis. Multe autē alie sunt species noīm sic p̄s enumerat i maior. Sed sp̄s de quib? hic dicere intendim? sunt decē. sc̄z adiectiuū. relatiuū. collectiuū. p̄plexuū. patronomicū. possessiuū. cōpatm̄. sup̄latiuū. diminiutiū. denotiatiū. Sed anteq̄ de p̄dictis determinem? aliqua dubia circa deriuatiū specie moueamus. **Questiones circa specie noīm.**

Quod vero igitē p̄mo. quōd sumant ista vocabula p̄mitiuū & deriuatiū. Ad hoc dico. q̄ ista vocabula sumuntur trāsumptiue. P̄mitiuū em̄ tractū est a fonte in quo p̄imum apparet aqua veniens p̄ occultos meatus. Deriuatiū autē tractum est a riuo defluente ab ip̄o fonte. Vñ sicut riuus ab alio riuo p̄t deduci. ita vnū deriuatiū ab alio deriuatiōe trahit originem. sed fons & riuus ad faciendū flumē decurrunt. Et tā p̄mitiuū q̄ deriuatiū oratiōez que p̄t dici flumē efficiunt. Omnia vero flumia exeunt a mari & in mare

tandē redeunt. & mare non redundat. Sic oēs orationes a grāmatica suā trahunt originē & i eandē redeunt. & tm̄ grāmatica non redundat. Quia sic oratio trahit originē a p̄tibus. & p̄es a sillabis. s̄m materiā vocis & sillabe a literis. & ita sic resolutō in easdē. nec p̄t in hoc mari esse aliqua redūdātia q̄ nichil p̄t grāmaticē sup̄addi. quantū ad itegritatē artis. Q̄ em̄ grāmatica dicit pelagus. habem? a p̄t. dicitē i p̄beio suo. quāuis ad herodiani scripturā pelag? rē. **Horati?** quoq̄ de isto fōte loquitur dicens. Greco fonte cadēt p̄te detorta. Idē etiā de flumie huius artis inquit. Accrescūt & q̄n doq̄ arescunt. Asciscet noua q̄ genitor p̄duxent vsus. Vehemēs & liquid? puroq̄ simillim? amni. Dictiōnes em̄ quādoq̄ fluunt & q̄ndoq̄ arescunt p̄t vsus approbat vel recusat. Quero etiā an ethimologia sit species deriuatiōis. vt cadauer q̄si caro data vermibus. Videē. q̄ non q̄ si hoc esset. tunc oīs dictiō potest dici deriuatiua. cū om̄s dictiō ethimologizari possit. dūmodo velit aliquis meditari. Ad hoc dico. q̄ ethimologia non ē sp̄s deriuatiōis. sed quasi species. Alludit ei significatiōi trahēdo argumentū p̄ literas vel sillabas aliū de. vt bos. quasi bonus opator soli. Et mons quasi moles opposita nascēti soli. Et taurus. quasi tuis agmina vaccarū robore viriū suarū. Et deus. quasi dans eternam vitam suis. Et roma. quasi radix oīm maloz avaricia. Et homo. quasi habēs oīa manu oī potentis. quia oīpotēs om̄ia p̄pter hoīem creauit. Et sinceris. quasi sine carie. & sic de sillibus. Non ē tm̄ dicendū. q̄ ab illis deriuant vel cōponant p̄ q̄ ethimologizant. De cōpositis etiā consuevit dubitari. an a suis cōponentibus deriuent. P̄t. dicit ilibzo cōstructiōnū. q̄ sic. & merito. q̄ inde trahunt originē. Sed s̄m hoc videē. idē esse species q̄d figura. q̄d esse non p̄t. Ad hoc dico. q̄ licet non oīa cōposita a suis cōponentibus deriuant. non tamen species est figura. Species ei respicit qualitātē. q̄ esse p̄mitiuū vel deriuatiū. est esse q̄le. Sed figura respicit quātitātē. q̄ si est simplex respicit vnitatē. si vero cōposita. respicit binariū. vel ternariū. vel quaternarium. Nā ex pluribus q̄ quattuor dictiōibus nulla dictiō potest cōponi.

Similiter dubitat. an principale deriuat ab assūpto. vt albedo ab albo. & boītas a bono. Dicit p̄se. q̄ sic. & merito. q̄a hec formatur ab illis. & sunt alteri? institutiōis. Sed videē. q̄ potius sūptū deriuat a principali. q̄ si est sūptū ab eo ergo deriuatū. Et si illud ē principale. ergo p̄mū respectu sūpti. Itē principale designat causā. & sūptū effectū. oīs autē cā naturalis est p̄ior suo effectū. Ars autē est ymago nature. ergo ad artē pertinet. q̄ sūptū deriuat a principali. **Solutō.** Dico. q̄ principale deriuat a sūpto. ut bonitas a bono hac ratōe. q̄ sūptū est p̄ius sensu. & posterius intellectu. principale at̄ facit cōnērium. Forma em̄ concreta substātie p̄t cadit i sensū q̄ in intellectu. vt bonus. q̄ oīs cōpositō est vicina sensui. Forma vero abstracta citius cadit in intellectu q̄ in sensū. vt bonitas. citius em̄ apprehēdo formā abstractā q̄ concretā. sed grāmaticus p̄cedit magis p̄ viā sensus q̄ p̄ viā intellectū. Et ideo recte dicit principale deriuari a sūpto. & nō ecōuerso. Principale etiā dicit non q̄ sit p̄mitiuū sed q̄ est causatiū. Nec sumptū dicit. eo q̄ sit deriuatiū a principali. sed quia est effectiuū. & hoc totum speculatur aīma intelligibilis.